

Sukella suveen Tampereen seurakuntien kesätapahtumissa

Silta

Tamperelainen seurakuntalehti

Kesä–heinäkuu
2023

siltalehti.fi

Muusikko, joogaohjaaja
Jore Marjaranta:

Kiitän siitä, mitä olen saanut elämässäni kokea

Sivut A 8–10

Kuva: Hannu Jukola

Mehiläinen
hyödyttää
ympäristöä
ja meitä
Sivu A 4

Kuva: tampereesinkut.fi

Yksinasuvien
tapaamisissa
jaetaan seura
ja kuulumiset
Sivu A 6

Kuva: Sari Laurila

Huussi-
yhdistys
edistää
sanitaatiota
Sivu A 14

Kuva: Hannu Jukola

PÄÄKIRJOITUS

Kirsi Airikka
päätoimittaja

Tampere 7.6.2023

Tampereesta Hugo Simberg -kaupunki

Taiteilija Hugo Simbergin syntymästä tulee kuluneeksi 150 vuotta 24. kesäkuuta. Hänen taiteensa on suomalaisten kansallisaarre. Erityisen keskeinen sija taiteilijalla on tamperelaisten sydämissä Tuomiokirkon taideteosten ansiosta.

Tamperelaisilla on käsissään valtava aarre – vetonaula vailla vertaa. Myös Hugo Simbergin elämäkerran *Pirut ja Enkelit* (WSOY, 2018) kirjoittaneen tietokirjailijan Helena Ruuskan mukaan Tuomiokirkon freskot ovat aintuलातुinen kokonaisuus pohjoismaisessa kirkkotaiteessa.

Ruuska toteaa, että esimerkiksi norjalaiset ovat osanneet brändätä oman kansallisaarteensa, taiteilija Edvard Munchin. Hän on saanut oman museon Osloon.

Valitettavasti näin ei ole Simbergin kohdalla. "Mielestäni Hugo Simberg ansaitsi paljon enemmän huomiota kuin vain laatan lapsuudenkodin seinään tai muutamat kehut tasavuotissynttäreinä", kirjoittaa Ruuska. (*Helsingin Sanomat, Teema 2/2023*)

Ruuskan ajatus on vallan mainio. Ehdotankin, että Tampere voisi julistautua Suomen viralliseksi Hugo Simberg -kaupungiksi. Tuomiokirkko olisi tietenkin kulttuurimatkoilijoiden ehdoton ykköskohde, ja keväällä valmistuneet kuvailutulkaukset vain lisäävät taideteosten saavutettavuutta.

Museokeskus Vapriikkiin voisi koota Simberg-osaston, joka tarjoaisi yleisölle vuorovaikutteisia taide-elämyksiä.

Hugo Simberg -kaupungin monet toimijat luonnollisesti järjes-

Tamperelaisilla on käsissään valtava aarre – vetonaula vailla vertaa.

täisivät yhdessä vuosittaisen tapahtuman taiteilijan kunniaksi. Hyvä alku on jo tämän vuoden mikkelinpäivä, 1. lokakuuta, jolloin Tuomiokirkossa esitetään *Pohjolan enkeli* -dokumentti. Sen on ohjannut ranskalainen Jean Michel Poux.

Ohjelmaan sopisi loistavasti myös *Hugo Simbergin siivet* -näytelmä, jota esitettiin Tampereen Teatterissa kymmenisen vuotta sitten. Kiinnostavan monologin pääroolissa nähtiin näyttelijä Ville Majamaa.

Hugo Simberg -kaupunki olisi varmasti kiinnostava matkailijoiden keskuudessa. Valtaosa kulttuuriperintöbarometriin vastanneista (79 %) arvioikin kulttuuriperinnön lisäävän kotimaanmatkailua, ja yli puolet vastaajista arvioi kohteiden tuovan lisää tuloja paikkakunnalle. (Museovirasto, 2021)

Tampere on monella tavalla vetovoimainen matkailukohde. Tuomiokirkon ohella kävijöiden kannattaa tutustua muihinkin kaupungin kirkkoihin, joissa voi aina myös hiljentyä.

Tampereen seurakunnat tarjoaa tänäkin kesänä kiinnostavaa tekemistä. Moni nauttii tasokkaista konserteista. Opastetut hautausmaakerrokset kertovat kiehtovia tarinoita paikkakunnasta ja sen jo edesmenneistä asukkaista.

Pyhiinvaelluksille voi lähteä omatoimisesti tai opastettuna, ja niitä voi tehdä sekä kaupunkiympäristössä että luonnossa. Toivon puutarha -vaelluksilla voi kokea, miten hautausmaan luonto ja symboliikka kannattelevat toivoa.

Elämyksellistä kesää *Sillan* lukijoille! ♦

Kesä–heinäkuu

TULEVAT PYHÄT 11.6.–30.7.2023

11.6. Aarre

Rikkautta keräävältä voi kadota todellinen aarre. (Luuk. 12:13–21)

18.6. Pieni mies puussa

Sakkeuksen elämän täyskäännös. (Luuk. 19:1–10)

24.6. Juhannus

Jo Johanneksen nimi kertoo Jumalan armosta. Ihmettely on aiheellista: "Mikähän tästä lapsesta tulee?" (Luuk. 1:57–66)

25.6. Isä, joka juoksi vastaan

Eksyneen lapsen kotiinpaluu on tunteita täynnä. (Luuk. 15:11–32)

2.7. Häpeäleiman satuttama

Jeesuksen lempeys pudottaa kivet käsistä. (Joh. 8:2–11)

9.7. Oman perheen parissa

Ne, joilla on Isä taivaassa, ovat sisaria ja veljiä. (Ef. 2:19–22)

16.7. Vaikean valinnan edessä

"Yksi sinulta puuttuu", sanoi Jeesus. Missä on aarteesi, siellä on sydämesi. (Mark. 10:17–27)

23.7. Pietari, aina äänessä

Pietari häiritsee suurmiehiä: "Minäpä rakennan muutaman majan?" (Mark. 9:2–8)

30.7. Kaksi porttia, kaksi tietä

Menkää sisään ahtaasta portista. Yksikään teistä ei saa jäädä taipaleelle. (Matt. 7:13–14, Hepr. 4:1–2, 9–13)

Messumiesten saunailta to 29.6. klo 18, Luhtaanrannan leirikeskus. Teema: Kadonnut löytyy. Nyyttikestit

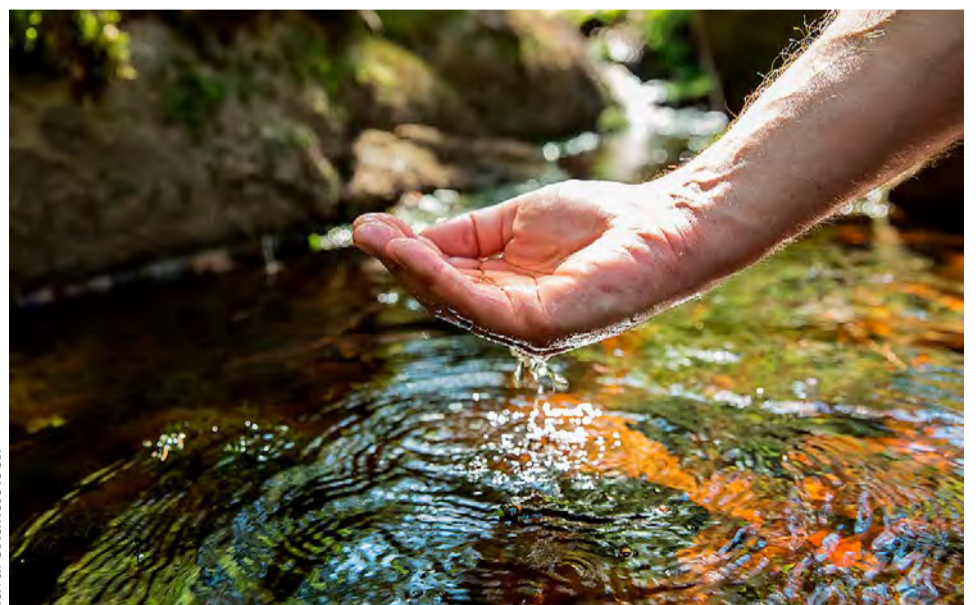
MERKITYKSELLINEN ELÄMÄ

Mikä teki lyhyteloisen Johannes Kastajan elämästä arvokkaan? Ei varmasti sen pituus. "Ennemmin puoli elämää kokonaisena kuin koko elämä puolinaisena", sanoi suomalainen Johannes, nuorena kuollut Juhani Siljo. Elämää eivät tee arvokkaaksi saavutukset, ei edes tyyni onni. Elämän arvo riippuu siitä, kenelle se eletään.

"Se, mikä on pysyväistä ja antaa elämälle arvon, ei ole maine, ei ylistykset. Se on tehtävä, olkoon suuri tai pieni, jonka hyväksi olemme eläneet."

Zachris Topelius

PALSTAN TEKSTIT: **Matti Huotari**

Kuva: Shutterstock

HEILMI

"Jumalan henki ei, muotoillessaan kuviansa, rakasta vahaa, vaan marmorina. Hän sietää vastustusta, kovuutta, sillä hän tahtoo, että kuvan, kun se on valmis, pitää olla ikuisuutta varten."

Johan Ludvig Runeberg 40-vuotiaana, vuosia ennen metsästysretkellä tapahtunutta halvaantumista ja siitä seurannutta luomiskyvyn menettämistä

Kuva: Suomen Pipliseura

6 kysymystä

Pipliseuran Uuden testamentin käännös koineekreikasta suomen kielelle on maailman ensimmäinen raamatunkäännös, joka on käännetty alkukielestä mobiilikäyttäjille. Se julkaistiin lokakuussa 2020 ja saavutti heti suuren suosion. Yleisön pyynnöstä käännös painettiin myöhemmin myös kirjaksi.

Koska Vanha testamentti saadaan uuteen muotoon?

Vanhan testamentin kääntäminen mobiiliympäristöön on yksi kirkon tämän vuoden kärkihankkeista.

1 Missä vaiheessa hanke on, Suomen Pipliseuran toiminnanjohtaja Markku Kotila?

– VT2028-käynnistyä vuoden 2022 tammikuussa. Uusi käännös julkaistaan kokonaisuutena vuonna 2028. Tässä vaiheessa on jo tehty pohjakäännös noin kolmasosaan VT:n teksteistä. Psalmien kirjan julkaistaan loppukeväästä 2024 ikään kuin maistiaisena.

2 Miksi toimeen tartuttiin?

– Vuoden 1992 kirkkoraamatun käännösprosessi käynnistyi 1970-luvulla. 50 vuodessa kieli ja käännöksen vastaanottajien maailman on muuttunut melkoisesti. Tähän mennessä digitaalista käyttöympäristöä ei ole otettu lainkaan huomioon käännöksissä.

– VT2028-hankkeen taustalla on pilotina tehty DigiMarkus, joka julkaistiin vuonna 2017. Siinä tutkittiin, miten käännös muuttuu, jos oletettu käyttöympäristö on kännykkä ja mallilukijana on noin 20-vuotias sairaanhoidon opiskelija Elisa.

– Pilotti sai niin hyvän vastaanoton, että ryhdyttiin valmistelemaan koko Uuden testamentin käännöstä, joka ilmestyi nimellä UT2020. Käännöksellä on ollut noin puoli miljoonaa käyttäjää. Nyt käynnissä on Vanhan testamentin käännöshanke VT2028.

3 Kuinka työ tapahtuu käytännössä?

– Pohjakäännöksen valmistele kahden hengen käännöstöryhmä, johon kuuluu Raamatun alkukielten ja tutkimuksen asiantuntija ja suomen kielen asiantuntija. Kolmihenkinen johtoryhmä kommentoi luonnosta. Käännöstöryhmä tekee tarvittavat muutokset.

– Kahdeksan hengen ekumeenisen ohjausryhmän jäsenet lukevat luonnoksen verkkoalustalla ja tekevät muutosehdotuksia. Neljä kertaa vuodessa he kokoontuvat keskustelemaan hankalista kohdista. Kokouksen jälkeen kukin VT:n kirja testataan vuorollaan.

– Testityhmissä on mukana mallilukijan ikäisiä noin 20-vuotiaita, mutta myös kaiken ikäisiä. Testituloksia arvioidaan hankkeen johtoryhmässä, ja palautteen pohjalta tehdyt muutokset esitellään ohjausryhmälle. Lopullisen käännöksen vahvistaa seurun hallitus.

4 Onko eteen tullut yllätyksiä?

– Suurimmat yllätykset liittyivät käyttäjätestaukseen. Siinä paljastuu, millaiset ilmaukset ovat tuttuja ja helposti ymmärrettäviä. Samalla paljastuu, mitä lukijat ymmärtävät väärin. Silloin täytyy miettiä, miten käännös saataisiin helpommin ymmärrettäväksi.

5 Millaisia periaatteet ovat?

– VT2028-käännöksen keskiössä ovat käännöksen käyttäjät. Tavoitteena on luotettava käännös, jonka kieli vastaa noin 20-vuotiaan mallilukijan kielitajua. Kyse ei kuitenkaan ole nuoriso-

käännöksestä. Tavoitteena on rikas ja hepreankielisen pohjatekstin tyyliä heijasteleva teksti.

– Digitaalisen käyttöympäristön lisäksi käännöstä on helppo lukea ääneen ja helppo ymmärtää kuultuna. Käännös julkaistaan UT2020-käännöksen tapaan raamattu.fi-alustalla ja Piplia-sovelluksessa (Android ja Apple). Sen voi ostaa myös kirjana.

– Käännös syntyy ekumeenisenä yhteistyönä. Ohjausryhmässä on edustus Suomen ev.lut. kirkosta, Katolisesta kirkosta, Suomen ortodoksisesta kirkosta ja Suomen vapaakristillisestä neuvostosta.

6 Mikä muu Pipliseurassa on ajankohtaista?

– Kansainvälinen raamatunkäännös- ja lukutaitotyö jatkuu Afrikassa ja Aasiassa. Tampereen ev.lut. seurakunnat ovat keskeisiä kumppaneita seurun kansainvälisessä työssä.

– VT2028:n kääntäjä, kieliasiantuntija ja FT Katja Seutu: ”Minulle on runoilijana suuri ilo saada haastaa suomen kieli taipumaan muinaisten ajattelijoiden ja runoilijoiden kieleen ja ajatusmaailmaan. On mahtavaa saada työskennellä niin kuin asuisi kielen sisällä.”

Asta Kettunen

Lisätietoja asiantuntijoista ja käännösperiaatteista sekä VT2028-testiryhmään ilmoittautumisesta: piplia.fi/mita-temme/muutosvoima-na-oma-kieli

Pappilan suhteen riittää ideoita

Teiskon Salonsaari osuuskunta aloittelee ensimmäistä toimintakesänsä Tampereen seurakuntien omistamassa Teiskon pappilassa.

Kesällä kahvila on auki keskiviikosta sunnuntaihin. Paikalla pidetään myös yksityisiä juhlatilaisuuksia, juhannuksena kokkojuhla, ja ainakin matkailijoiden majoitusta. Lisäksi korjataan edelleen alueen muita rakennuksia, kuten ulko- huussia ja latoa ja laitetaan pihaa, kertoo osuuskunnan puheenjohtaja **Hannes Tuohiniitty**.

Samalla valmistellaan syksyn tapahtumia ja pian jo talvenkin toimintaa.

– Paljon on erilaisia ideoita ja myös rahoitushakuja. Katsotaan, mitkä kaikki toteutuvat ja käykö hyvä onni.

Seurakuntayhtymä on teettänyt rakennuksessa kunnostus- ja muutostöitä. Osuuskunta on puolestaan adoptoinut ulkohuussin.

Kunnostuksessa osuuskuntalaiset yllätti remontin odotettua hitaampi eteneminen. Ikäviä yllätyksiä ei kuitenkaan tullut eteen esimerkiksi rakenteissa.

– Pellettilämmityksen toteutuminen on siirtynyt kesälle, koska pelletin saatavuus on ollut lämmityskauden aikana haastavaa, Tuohiniitty kertoo.

Jatkossa osuuskunta keskittyy toiminnan pyörittämiseen, sisätilojen viimeistelyyn ja ideointiin. Aiemmin on ollut puhetta esimerkiksi kurseista, taiteilijaresidenssistä ja lähiharrastamisesta.

Osuuskunnan pääperiaate on kesätävän kulttuurin edistäminen. Se on tehnyt seurakuntien kanssa kymmenen vuoden vuokrasopimuksen.

– Muusta ei ole keskusteltukaan.

Asta Kettunen

Kuva: Hannes Tuohiniitty

Teiskon pappilan avajaisjuhlassa oli mukava tunnelma. Siinä esiintyivät Folkjyvä & Kuntoutujat sekä Louhen tyttäret (kuvassa).

Kesätöitä myös nuoremmille

Tampereen seurakuntien yhteisen kirkkovaltuuston mielestä aloite kesätöiden tarjoamisesta 14–17-vuotiaille on kannatettava.

Seurakuntien ja yksiköiden on tarkoitus ottaa työkaksot käyttöön mahdollisuuksiensa mukaan ja valita nuoret keväällä 2024 täytettäviin kesätöpaikoihin. Jos malli osoittautuu toimivaksi, käytäntöä aiotaan jatkaa.

Tutustu työelämään ja tienaa -mallin työpäivät ovat kuusituntisia. Tarkoitus on opetella työntekoa ja saada myös pieni palkka. Kahden viikon työkokemus on tarkoitettu peruskoululaisille, kymppi-luokkalaisille, lukiolaisille ja valmentavassa koulutuksessa oleville.

Sijoitusten arvon aleneminen vähensi tulosta

Seurakuntayhtymän viime vuoden kokonaistulot ja -menot olivat 52,5 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli vajaa 0,3 miljoonaa euroa. Sijoitusten arvonalenemiset vähensivät tulosta merkittävästi.

Seurakuntien toimintakulut olivat 49,1 miljoonaa euroa, joista henkilöstökulut

olivat 51,6 prosenttia. Vuoden 2022 lopussa Tampereen seurakunnissa oli kokoaikaisesti töissä 482 henkilöä.

Kirkollisverotuloja kertyi 33,5 miljoonaa euroa, jossa oli hieman lisäystä vuoteen 2021 verrattuna. Tampereen kirkollisveroprosentti vuonna 2022 oli 1,25.

Kokonaismenoista noin kaksi kolmasosaa eli 33,5 miljoonaa euroa katettiin verotuloilla ja loput toiminnan ja muilla tuloerillä. Ulkoisia toimintatuottoja kertyi yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen mukaan eniten vuokratuotoista.

Muutokset saivat monet mukaan

Vanhaan kirkkoon tehdyt muutokset keväällä 2021 saivat mukaan uusia yhteistyökumppaneita.

– Ilman muutoksia toiminnan monipuolistuminen ja uudistuminen ei olisi ollut mahdollista, kertoo Vanhan kirkon pappi **Olli Viljakainen**.

Kirkkosaliin tehdyt uudistukset ovat saaneet hyvää palautetta niin kaupunkilaisilta kuin Museovirastoltakin. Seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto päätti toukokuussa esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tehdyt muutokset vahvistettaisiin pysyväksi järjestelyksi.

Kirkkosalin muutostöistä alkoi kahden vuoden määräaikainen kokeilu. Salista poistettiin useita penkkirivejä ja tilaan rakennettiin esteetön WC, tarjoilukeittiö ja kahvila-alue sekä lasirakenteinen vetäytymistila, jonka kehittämistä jatketaan Museoviraston toiveista.

Kiinteistöjohtaja Heikki Päätalo toteaa, että seurakunnat on valmis kehittämään kirkon eteläisen sakaran aluetta ja vetäytymistilaan liittyvää kokonaisuutta myöhemmin, mutta tässä vaiheessa on perusteltua päättää kokeilu ja saada nykyinen ratkaisu pysyväksi.

Äänieristettyä vetäytymistilaa käytetään aktiivisesti kirkon nuorille suunnatussa matalan kynnyksen Walk in -terapiatyössä.

Vanhan kirkon valmistumisesta tulee ensi vuonna kuluneeksi 200 vuotta.

Hervannan kirkon remontti siirtyi, kirpputori pidetään kuitenkin

Hervannan kirkon peruskorjauksen aloitus lykkääntyi arvion mukaan ensi vuoden alkuun. Remonttisiivouksen alta myydään kuitenkin tavaraa ensi lauantain kirpputorilla.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan Hervannan kirkon ja vapaa-aikakeskuksen peruskorjaus oli määrä aloittaa elo-syyskuussa 2023. Tampereen seurakuntien kiinteistöjohtaja **Heikki Päätalon** mukaan korjaustöiden aloitusta siirrettiin, koska urakoitsijan valinta on kesken.

– Kyseessä on yhteinen hanke kaupungin vapaa-aikakeskuksen kanssa. Urakoitsijataholta tuli pyyntö laskenta-ajan pidentämiseen.

Kirkon toiminta voi jatkua normaalisti ensi syksyn ajan ja vielä joulunkin.

– Kirkon toiminnan kannalta on perusteltua, että peruskorjaustyön aloitus siirtyy ensi vuoden puolelle, ehkä helmikuun alkuun, jolloin myöskään muuttoa väistötiloihin ei tehdä kesken toimintakauden.

Väistötilat otetaan käyttöön riittävän ajoissa ennen kevätkauden alkua. Tavoitteena on, että toiminta kirkossa pääsee jatkumaan jälleen syyskuuden 2025 alusta.

Ulkopinnat muurataan uudelleen

Arkkitehtipari Raili ja Reima Pietilän suunnittelema Hervannan seurakunta- ja vapaa-aikakeskus on valmistunut vuonna 1979. Rakennus on rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä.

Tampereen seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi viime helmikuussa peruskorjauksen suunnitelmat kirkon osalta. Suurin muutos on kirkon ulkopintojen uudelleen muuraus, joka tehdään julkisivussa havaittujen mikrobivaurioiden vuoksi. Työtä varten tilataan erikoistiiltä, jotta alkuperäinen julkisivu säilyy entisen kaltaisena.

Kirkkorakennuksen sisätiloja nykyaikaistetaan. Kirkkosalin vapaasti kalustettavaa aluetta laajennetaan ja näin salin käyttöä saadaan monipuolisemmaksi. Salin etuosasta poistetaan yksi penkkirivi ja takaosaan lisätään lasitettu kokoustila.

Uudistuksia tehdään myös nuorten tiloihin sekä keittiöihin, joissa valmistetaan jatkossa kirkolle muuttavan hävikkiruokaravintola Kierron lounaat. Myös ulosvuokrattavat huoneistot kuuluvat suunnitelmaan.

Kokonaiskustannukseksi kirkon osalta on arvioitu arvonlisäveroineen 5 750 000 euroa.

Kaarina Lehtisalo

Kirppari Hervannan kirkolla lauantaina 10. kesäkuuta kello 10–13. Hengellistä ja ammatillista kirjallisuutta, leluja ja tavaroita, tuotto Yhteisvastuulle

Karvala aloitti Eteläisen seurakunnan johdossa

Kaija Karvala aloitti kesäkuun alussa Eteläisen seurakunnan virkaa tekeväenä kirkkoherrana. Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli valitsi kirkkoherran huhtikuussa.

– Motivaationi on korkealla, sillä Eteläinen seurakunta on minulle tärkeä. On ollut ilo saada rohkaisevia viestejä, joissa iloitaan siitä, että minut on valittu tähän tehtävään, kertoo Karvala.

Hänelle on tärkeää, että seurakunnan jäsenet pääsevät mukaan toiminnan suunnitteluun.

– Minulle on tärkeää, että seurakunta on yhteisö, jossa kuullaan sen jäseniä.

Kaija Karvala, 49, on toiminut pastorin tehtävissä vuodesta 2001. Hän on koulutukseltaan teologian maisteri.

Karvala toimii Eteläisessä seurakunnassa virkaa tekeväenä kirkkoherrana, sillä valinnasta on jätetty Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen kaksi valitusta. Valitusprosessin ollessa kesken kirkkoherran virkaa ei voida täyttää vakinaisesti. Määräaikaisuus on voimassa ensi vuoden toukokuun loppuun.

Silfverhuth tuomiorovastiksi

Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherraksi ja hiippakunnan tuomiorovastiksi on valittu Pirkkalan seurakunnan kirkkoherra **Olli-Pekka Silfverhuth**, 52.

Valinnan teki Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto ensimmäisellä äänestyskierroksella, sillä Silfverhuth sai yli puolet äänistä. Ehdokkaita oli neljä.

Tuomiokirkkoseurakunnan nykyinen kirkkoherra, tuomiorovasti Olli Hallikainen jää eläkkeelle 1. lokakuuta. Tuomioro-

Olli-Pekka Silfverhuth

Kuva: Hannu Jukola

Kaija Karvala on työskennellyt Tampereen seurakunnissa vuodesta 2006 lähtien. Hän toimi Eteläisen seurakunnan johtavan kappalaisen virassa.

vasti Tampereen evankelis-luterilaisten seurakuntien hengellinen johtaja. Hän toimii myös tuomiokapitulin varapuheenjohtajana ja tarvittaessa piispan sijaisena.

Seuraaja ottaa tehtävän vastaan kiitollisena.

– Haikeutta on myös ilmassa, koska Pirkkalassa on ollut todella hyvä olla. Haluan tehdä työtä sen eteen, että kristilliseen uskoon liittyvä toivo voisi tulla näkyväksi tamperelaisessa arjessa.

Silfverhuth on syntynyt Tampereella vuonna 1970. Hän on ollut Pirkkalan seurakunnan kirkkoherran tehtävässä vuodesta 2009 lähtien ja on Hämeenkyrön rovastikunnan lääninrovasti. ♦

Kaarina Lehtisalo

Tuomiokirkkoseurakunta luopui seurakuntakoti Katariinan käytöstä

Tampereen Tuomiokirkkoseurakunta päätti vuokrata seurakuntakoti Katariinan kaupungin päiväkodille, joka tarvitsi lisää tilaa. Seurakunta luopui Katariinan käytöstä kesäkuun alusta lukien.

Kuva: Asta Kettunen

Seurakuntakoti Katariina on ollut vähällä käytöllä. Tilassa on aiemmin ollut toimintaa senioreille ja lapsiperheille sekä messuja. Salia on voinut myös vuokrata perhejuhliin, mutta keittiötilat ovat pienet.

Kukkapellon päiväkodilla on ollut tarve saada lisätilaa uusille lapsiryhmille.

Kiinteistöjohtaja **Heikki Päätalo** kertoo, että tila on seurakuntayhtymän omistuksessa, eikä sitä olla tässä yhteydessä myymässä. Sen viikonloppukäyttö on edelleen mahdollinen seurakunnalle.

– Vuokraamalla tilan kaupungille sisäisen vuokran kustannus poistuu Tuomiokirkkoseurakunnalta ja samalla saamme yhtymälle kohteesta vuokratuloa. Ratkaisu on seurakuntien kiinteistöstrategian mukainen.

Toiminnot voidaan seurakuntien johdon mukaan järjestää muissa tiloissa ja käyttää sovitusti myös viereisen Vaskikodin tiloja. Katariinassa on viimeksi toiminut diakoniatyön Avoin juttutupa sekä Kaikenikäisten olkkari.

Hatanpään puistokujalla sijaitsevassa seurakuntakodissa on seurakuntasali ja pari kerhohuonetta. ♦

Asta Kettunen

Jäsenmäärä laski, rippikoulu suosittu

Tampereen ev.lut. seurakuntiin kuuluvien jäsenten määrä väheni viime vuonna 1358 henkilöllä. Se väheni kaikissa seurakunnissa ja oli vuoden lopussa 143 999.

Seurakuntiin liittyi 1038 henkilöä ja erosi 3899 jäsentä. Kirkkoon kuulumi-

nen laski 0,93 prosenttiyksiköllä ja oli 57,8 prosenttia. Jäsenmäärältään suurin seurakunta on Messukylän seurakunta.

Vuonna 2022 syntyi Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 2099 lasta, joista kastettiin 1041 eli noin puolet.

Vuonna 2022 rippikoulun kä-

vi 15-vuotiaista 1489 nuorta, eli noin 68 prosenttia ikäluokasta. Kirkollisten avioliittoon vihkimisten määrä yhteensä 1169 tamperelaisesta vihitystä oli 438 eli 37,5 prosenttia.

Tampereelle haudatuista vainajista tuhkattiin 84,9 prosenttia.

Ahkerot tuottavat terveellistä hyvää

Rydydyn pohjan reunamilla, kesäkäytössä olevan tilan mailla, sijaitsee **Seppo Rusin** pieni mehiläistarha.

Rusi innostui asiasta 1980-luvulla, asuaan vaimoineen Keikyässä koulun ylätalossa.

– Talonmies kääntyi aina selin pihalla, ja tulikin uteliaaksi, että mitä tuo mies tekee. Hänellä oli mehiläisiä. Ostin häneltä pesän ja vein sen Niihamaan. Siitä se alkoi, se ihanaus.

Seuraavaksi hän sai luvan pitää pesiään Luhtaan kartanon mailla. Keikyän mies puolestaan ryhtyi tuottamaan hunajaa tukkuun asti.

– Ei minusta sellaiseksi hoitajaksi olisi, Rusi hymähtää.

Nyt hänellä on niityn reunassa neljä pesää; enimmäkseen niitä oli seitsemän. Oman talouden lisäksi saalis päätyy lähinnä ystäville ja tuttaville.

Eettisiä kysymyksiä

Kysymys pesien pitämisestä myös keskikaupungilla saa Rusin mietteleeäksi:

– Joskus on ihannoitu tuottamista puhtaassa luonnossa, ja nyt niitä voi olla vaikka missä pakokaasujen keskellä. Ja ovatko ne sadotkaan niin kummoisia?

Onko kyseessä siis muoti-ilmiö? Toisaalta pölyttäjiä tarvitaan kaupunkialueellakin.

Luomuhunajaa tuottavien yhdyskuntien lähellä ei saa olla kemiallisilla torjunta-aineilla käsiteltäviä peltoja. Jotkut taas tuottavat jonkin tietyn kasvin medestä tehtyä tuotetta.

Suruttomasta myrkyttämisestä ei hyvää seuraa, siitä on valtameren takaa esimerkkejä.

– Kansainvälisessä tutkimuksessa seurataan erilaisten myrkyjen vaikutusta mehiläisiin, ja Suomikin on tutkimuksessa mukana. Maanviljelys hyötyy joistakin myrkyistä, mutta niistä on haittaa mehiläisille, Rusi miettii.

Joku ei syö hunajaa sen vuoksi, että sen tuottamisessa käytetään hyväksi eläviä olentoja. Mitä mieltä tarhaaja on tästä?

– Eikös se eläminen loppuisi siihen, hän miettii ihmisen tulemistakin toimeen laajemmin.

Toisinaan kritiikin kärkenä on ahkerien työläisten vauvalla keräämään eineen vaihtaminen sokeriin.

– Sokeri on itse asiassa parempaa, koska siinä ei ole kuona-aineita. Mehiläiset syövät koko talven, eivätkä ne lähdä tyhjennyslennolle ennen kuin lämpöä on yli kymmenen astetta.

Sokeri on toki myös halvempaa, mutta lisäksi pörräiset syövät siitepölyä.

– Keväällä ne tarvitsevat hirveästi ruokaa ja juomaa, kun väkimäärä lisääntyy. Heinäkuussa, kun sato alkaa loppua, emo alkaa valmistautua syksyyn, ja lopettaa munimisen vähitellen.

Terveellinen herkku

Keväisin pörröturkit puhdistavat ja korjaavat kakkunsa, ennen kuin alkavat kerätä siihen mitään.

Kuva: Hannu Jukola

On hyvä merkki, kun mehiläiset nousevat pintaan: silloin pesässä on hyvä mieli, Seppo Rusi näyttää.

– Sen on oltava puhdas, oikean muotoinen ja käyttöön sopiva.

Hunajassa on monia terveellisiä ainesosia. Asiantuntija vinkkaa, että se on hyvää etenkin keväällä, ja astiaan suoraan linkoamisesta laitettuna. Hän on huomannut, että monet ulkomaalaistaustaiset ihmiset arvostavat hunajaa paikallista väkeä enemmän.

– Ehkä sen arvoa ja terveellisyttä ei tulla ajatelleeksi. Viime kesä oli huono satovuosi, ja edellinen vielä huonompi.

Yksi vitsaus on punkki, jota vastaan mehiläisiä lääkitään joka vuosi muurahaihapolla.

– Ennen kuin siihen saatiin kunnan lääkitys, monelta kuoli pesätolkulla mehiläisiä. Minulta ei onneksi menneet kaikki pesät.

Kodin puolustusjoukot

Kesämehiläiset elävät neljästä viiteen viikkoon, mutta osa talvehtii ja kuolee keväällä vähitellen. Emot harvoin elävät kolmea vuotta pitempään.

– Emo alkaa munia maaliskuussa vähän kerrallaan, jotta ei rasita pesän joukkoa.

Millainen on suhtautuminen pesällä häärivään hoitajaan?

– Se riippuu paljon käsittelystä. Jos toimii hyvin rau-

hallisesti, niin ei ole mitään hätää. Joskus on kyllä pitänyt mennä autoon asti piiloon – etenkin silloin, jos ottaa hunajaa pois.

Kokenut tarhaaja erottaa kiukkuisuuden siipiäänestä. Haastattelua edeltävänä päivänä tuli pisto niskaan. Kaiken lisäksi pistokohta turpoo hänellä kunnolla, mikä ei kuitenkaan ole saanut lopettamaan harrastusta.

Työuraltaan Rusi tunnetaan ainakin pilapiirroksistaan Ylöjärven Uutisissa. Kerran uutisoitiin siitä, kuinka Rusilta varastettiin pesästä kennostot, vain laatikko oli jätetty hujan hajan.

– Yhtä pesää pidin Pohtolankadun varrella, mutta kun se oli kaadettu nurin, niin hain sen pois.

Jatkavatko seuraavat sukupolvet harrastusta?

– Eivät ne ole olleet kovin hanakoita olleet, mutta tytärenytär on kiinnostunut: saa nähdä. ♦

Asta Kettunen

Seppo Rusi vieraili Lielahden kesäleiripäivillä Lielahden kirkolla maanantaina, jolloin pidettiin myös Ötökkäolympialaiset.

Kesäleiripäivät jatkuvat perjantaihin 9.6. saakka päivittäin kello 9.30–14. Ohjelma löytyy osoitteesta tampereenseurakunnat.fi/harju

Yksinelävien kokoontumisissa jutellaan iloista ja suruista

Seurakuntien sinkkutoiminnan osallistujamäärä on kasvussa. Tähän asti sauna- ja oloiltoihin on kerääntynyt pari-kolmekymmentä kävijää, mutta Kammarin iltojen ennätyksenä on jo 43 osallistujaa.

Heljä alkoi käydä sinkkuta-
pahtumissa vasta pari kuu-
kautta sitten, kun hän ystä-
vänsä kanssa päätti lähteä
katsomaan, mistä on kyse.

– Koimme, että meidät otettiin välittömästi lämpimästi vastaan, ja ennestään täysin tuntemattomat ihmiset tulivat juttelemaan.

– Näistä tapahtumista saa mukavaa vaihtelua elämään, eikä tule jäätyä vain kotisohvan nurkkaan yksinään.

Samana iltana ohjelmassa olivat myös pikadeitit. Heljän mielestä idea oli hieno. Myös yhteinen käynti museokeskus Vapriikilla oli hyvä idea.

– Aion jatkossa olla usein mukana, ja keskustelimme Vapriikissa käynnin ohjaajan kanssa myös tulevista vierailukohdesuunnitelmista. Yhdessä niistä voisin olla esittelypuheiden pitäjänä.

Alusta lähtien sinkuissa mukana ollut **Hannu** sai kimmokkeen toiminnan ideointitilaisuudesta.

– Heitin ilmoille ajatuksen sinkkukävelystä, joka pian myös toteutui.

– Rohkenin mukaan Nekalan saunailtaan, tutustuin vetäjään ja muihin kävijöihin. Huomasin, että tähän on mukavaa toimintaa, ja lähdin siihen mukaan.

Tarinoita saunan lauteilla

Tapahtumia vetämässäkin olleen kävijän mukaan on tärkeää, että saa keskustella luottamuksella vertaisten kesken iloista ja suruista. Samalla väki pitää huolta toinen toisensa henkisestä hyvinvoinnista.

Ninan kohdalla vapaaehtoistyö alkoi, kun hän huomasi, ettei sauna-nyyttäri-iltamassa olekaan enää vetäjää.

– Tuntui niin surulliselta, että toiminta loppuu. Oli pakko hypätä remmiin.

– En tunnista itseäni vetäjätyyppiksi, mutta onneksi myös **Jarno** lähti vastuuhenkilöksi, ja tapaamiset saatiin jatkamaan.

Kirkon kursseilla vetäjät ovat saaneet varmuutta ja tukea ihmisten kohtaamiseen.

Ninan vetämä porukka kokoontuu Nekalan seurakuntatalon tiloissa. Muita toimintapaikkoja ovat Tesoman ja Hervannan kirkkojen tilat. Niiden tapahtumat ovat saaneet tänä keväänä kivan startin.

Keskustelu on hänen mukaansa vapaa- ja moninaista; kiinnostavimmat ja usein herkeimmät asiat jaetaan saunan lauteilla.

Kuva: Hannu Jukola

Kesäisin sinkut tapaavat Luhtaanrannassa, missä pääsee saunan lisäksi uimaan Näsijärvessä sekä grillaamaan avotulella. Tulevana kesänä näitä tapaamisia on tarjolla kuusi kertaa, kertovat Jarno ja Nina.

– Pyrimme pitämään tunnelman rentona ja vapautuneena, mukaan mahtuu niin oleilemaan kuin talkooporukkaan.

Mitään ”pariutumispakkoa” ei ole, vaikka niinkin on käynyt, Nina painottaa.

– Remmiin saa tulla ihan vaan hengähtämään.

Jarno on ollut mukana vuosikymmenen ajan. Alun perin siitä vinkkasi kaveri.

– Juuri ennen koronan aikaa toimintaa alettiin muovata uudelleen. Silloin oli paljon ideoita, jotka alkavat nyt pienen odottelun jälkeen toteutua. Yksi juttu saisi palata: pikadeitit.

Yhteiskunnassa ja jopa seurakunnissa ajatellaan Jarnon mielestä liian perhekeskeisesti. Hän huomauttaa, että Jeesuskin oli sinkku.

– Yksinasuvia on paljon. On ongelma, että seurakunnat vähentävät yhteisöllisyyden mahdollistavia asioita, kuten tiloja.

Nina huomauttaa, ettei ihminen ole välttämättä yksinäinen, vaikka elääkin yksin. Kynnys lähteä liikkeelle saattaa kuitenkin kasvaa, jos ei ole isoa kaveripiiriä.

– Nämä ovat kyllä seurakunnan tilaisuuksia, mutta eivät suoraan hengellisiä, Jarno huomauttaa.

Hengellisiäkin keskusteluja

Ville on vastuussa perjantai-iltaisina Mummon Kammarin tiloissa kokoontuvista Kammarin sinkkuilloista. Hänkin tuli mukaan suunnittelupalaverista, jossa heräsi aluksi toive kristillisestä kahvilasta.

– Menin katsomaan ja kuuntelemaan. Ehkä tämä sitten on Jumalan johdatusta, sillä olen kokenut tämän aika hienona jutuna.

Paikka valikoitui sen vuoksi, että se oli vapaana.

– Keskitymme olemiseen ja toistemme kohtaamiseen, puhumiseen ja kuuntelemiseen, olemaan vertaisuudessa, hän kertoo.

Myös hengellisiä keskusteluja on käyty. – Puhutaan siitä, mistä nyt on hyvä puhua. On aika sielunhoidollista, kun pääsee avautumaan, ja toinen kuuntelee.

Pienet aiheet, kuten yhteinen laulu, esittäytyminen tai rukous, voivat toimia keskustelujen lisänä.

– Monet ovat sanoneet, että ovat monta viikkoa miettineet, uskaltaako tulla, ja sitten ovat huomanneet, ettei täällä ole mitään pelkäämistä. Jokaisella on annettavaa ja saatavaa, Ville kannustaa.

TOIMINTAA YKSINASUVILLE

- Tampereen seurakuntien vapaaehtoisvoimin toteutettavan sinkkutoiminnan pyrkimyksenä on helpottaa yksin elävien aikuisten mahdollisuuksia saada yhteyttä toisiinsa.
- Tapahtumiin ei tarvitse ilmoittautua ennakoon, ellei tarvita kuljetuksia tai paikkavarauksia.
- Kammarin illat kokoontuvat kesälläkin joka toinen perjantai kello 17–20, paitsi juhannuksena.

Lisää: tampereensinkut.fi

Jatkuvuutta kaivataan

Järjestäjätiimin mukaan olisi tärkeää saada varmuutta toiminnan jatkumisesta ja lisää aktiivisia vetäjiä.

– Aina kun tapahtumapaikat vaihtuvat, kestää aikansa, että ihmiset löytävät paikalle, muistuttaa **Aleksi**.

Tapahtumista tiedotetaan verkossa ja mahdollisuuksien mukaan myös *Silta*-lehdessä, sosiaalisessa mediassa ja ilmoitustauluilla.

Seurakunnan lauantaisten kaupunkikävelyt ovat keränneet kävelijöitä ympäri maata, erityisesti silloin, kun niissä on ollut jokin teema.

– Kävelyillä ei ole vakituista vetäjää tai ohjelmaa, ihmiset vain tulevat paikalle ja sopivat keskenään reitin.

Haastateltavat saa pohtimaan termi yksinelävien toiminta. Jarno miettii, että ehkä se voi määrittää tarkemmin, mistä on kyse.

Ville on sinkkutoiminta-sanan kannalla, vaikka huomauttaakin jokaisella sanalla olevan merkityksensä.

– Monilla sinkuilla on lapsia, ja voidaan elää myös yhteisöissä – silloin ei eletä yksin.

Porukka innostaa tulemaan mukaan tapahtumiin, tai vaikka vetämään toimintaa. Tervetulleita ovat kaiken ikäiset.

– Paikalle kannattaa tulla, ja tutustua rohkeasti toisiin. Voit ainakin laajentaa kaveripiiriä, jos ei sen enempää.

– Uusia ideoita ja tekemistä saa aina tarjota. ♦

Asta Kettunen

Haastatellut halusivat esiintyä jutussa etunimillään.

Rakkauden vastakohta ei ole viha, vaan pelko eri muodoissaan, joka saa meidät kontrolloimaan itseämme ja toinen toisiamme, pohtii Lauri Koittola.

Näkyväksi tuleminen on armon kokemus

Lauri Koittolan hengellinen ja henkinen kasvu vahvistui sen myötä, kun hän uskalsi tulla omaksi itsekseen.

Monissa uskonyhteisöissä saatetaan saateenkaarevalta jäseneltä edellyttää ”eheytyshoitoon” osallistumista. Valmennusyrittäjä **Lauri Koittola** sen sijaan koki eheytyksensä alkaneen siitä, että hän uskalsi tulla kaapista ja oppi rakastamaan itseään.

– Mitä enemmän avauduin homoudestani muille, sitä enemmän häpeä omasta ”vääränä” olemisen kokemuksesta hälveni ja sain armon kokemuksen.

Koittolan tie ei ollut helppo. Hän kertoo tarinansa Patrick Tiaisen toimittamassa teoksessa *Taivaan ja helvetin väliltä* (2021), jossa seitsemän seksuaalivähemmistön edustajaa kuvaa elämäänsä uskon ja homoseksuaalisuuden kanssa. Monella on riipaisevia kokemuksia seurakuntansa painostuksesta ”eheytyshoitoihin”.

Ammatti löytyi seurakunnasta

Koittolalla on Turussa oma yksilö- ja tiimivalmennusta tarjoava yritys. Valmentajan uran alku avautui Turun Vapaaseurakunnassa, johon hänet palkattiin vuonna 2014 seurakuntatyöntekijäksi. Pikkuhiljaa vastuu lisääntyi, ja loppujen lopuksi hänen johdettavanaan oli iso joukko vapaaehtoisia sekä jumalanpalveluksia pyörittävien tiimien johtajat.

– Aloin kaivata lisää työkaluja siihen, kuinka johdetaan ja motivoitetaan vapaaehtoisia, ja kuinka se iso pakka pidetään jotenkin hyppysissä.

Seurakunta tarjosi vuoden mittaisen valmennuskoulutuksen, jonka päätteeksi Koittola vakuuttui, että hänestä tulee valmentaja, ja nimenomaan valmennusyrittäjä.

– Sitten seurakunnan piiristä alkoi tulla luokseni muitakin, jotka kokivat tarvitsevansa apua. Sielunhoidollinen työ alkoi mielessäni muuttua enemmän valmennukseksi, kun aloin niitä työkaluja soveltaa siihen.

Oma kasvu työn tukena

Valmentaminen vaatii Koittolan mukaan pysähtymistä ja hetkessä elämistä, koska siinä joutuu heti reagoimaan siihen, mitä kuulee.

– Hyvin paljon valmennuksessa kurkistetaan naamarin taakse. Valmentajana luon turvallisen tilan sille, että tulen läpinäkyvästi siihen hetkeen ja riisun naamarinini. Se kutsuu toisen ihmisen riisumaan omansa ja avaamaan elämänsä.

Koittolan henkilökohtaisen kasvun tie on kulkenut rinnan valmentajaksi kasvamisen polun kanssa. Hän kokee saattamansa eheyden valtavana voimavarana valmentajana.

– Kun olen sinut itseni kanssa, on se olennainen edellytys siihen läsnäoloon, aitouteen ja läpinäkyvyyteen, mitä hedelmällinen valmennus vaatii.

Hän arvelee vahvuudekseen myös omasta persoonastaan nousevan aidon kiinnostuksen ihmistä kohtaan ja kyvyn nähdä ihmiset yksilöinä.

– Kokemukseni erilaisuudesta ja epävarmuudesta, kuulunko joukkoon ja olenko oikeanlainen, antaa varmaan työkalut siihen, että minun on helppo suhtautua empaattisesti toisiin ihmisiin.

”Elin kahdessa eri todellisuudessa periaatteessa 33-vuotiaaksi asti.”

Ystävän tuki oli armon kokemus

Koittola kertoo tulleensa kaapista kaksi kertaa: ensimmäisen kerran vuonna 2010, kun hän vihdoinkin myönsi homoseksuaalisuutensa itselleen ja alkoi hiljalleen kertoa homoudestaan myös läheisilleen. Tuolloin hän kuitenkin teki päätöksen elää ilman parisuhdetta.

Toisen kerran hän tuli kaapista noin yhdeksän vuotta myöhemmin, kun hän vihdoinkin hyväksyi elämänsä myös mahdollisuuden elää parisuhteessa miehen kanssa.

– Elin kahdessa eri todellisuudessa periaatteessa 33-vuotiaaksi asti. Tuolloin tulin lopullisesti kaapista myös sosiaalisessa mediassa. Silloin päätin, että en piilottele enää

keneltäkään, ja jos joku ei sitä hyväksy, se ei ole minun ongelmani.

Merkittävimmäksi katalysaattoriksi itsensä hyväksymisessä Koittola näkee läheisen ystävänsä ja kollegansa, joka oli ensimmäinen ihminen, jonka seurassa hän koki uskaltavansa olla oikeasti oma itsensä.

– Se oli kokemus armosta, ja se avasi minulle koko sitä kristillisen teologian ydintä, koenko ehdotonta rakkautta, armoa ja hyväksyntää silloinkin, kun riisun naamarinini pois ja tulen näkyväksi itsenäni.

Hengellisyyden kokemus laajenee

Aloitettuaan parisuhteen miehen kanssa Koittolalla ei ollut seurakunnassaan enää lupaa johtaa ylistystä, saarnata tai olla rukouspalvelussa, vaan hän sai vastuulleen ainoastaan ei-hengellisiä tehtäviä, kuten tulkkausta.

– Kerran tulkkasin yhtä saarnaa mukana olleelle poikaystäväni, joka ei puhu suomea. Saarnassa oli eräs homofobinen kohta, mikä loukkasi minua. Kun yritin puhua siitä johtavan pastorin kanssa, en kokenut saavani häneltä odottamaani empatiaa ja anteeksipyyntöä.

Sen koommin Koittola ei enää osallistunut Vapaaseurakunnan tilaisuuksiin. Hän kertoo jossain vaiheessa yrittäneensä liittyä Hellutaiseurakuntaan. Hän sai vanhemmiselta vastauksen, ettei ole tervetullut jäseneksi, mutta voi silti osallistua toimintaan. Nykyisin hän osallistuu Turun Mikaelin seurakunnan palveluksiin, joissa on muun muassa musiikki- ja ylistysvastuuta.

Osana oman hengellisen kasvun matkaansa Koittola näkee sen, että hän ei enää liitä hengellisiä tarpeitaan suoranaisesti seurakuntaan, vaan kokee Jumalan ja hengellisyyden pikemminkin yleisinhimillisyytenä.

Myös musiikki tarjoaa Lauri Koittolalle vahvan hengellisen kokemuksen, ja kaivatessaan juurevaa kristillisyyttä hän osallistuu Turun tuomiokirkon messuun.

– Mutta huomaa, että tärkein seurakuntani on oma parisuhteeni, ja että minulla on ihminen, jonka kanssa olen niin syvässä yhteydessä kuin ihminen pystyy olemaan. Minulle se on reflektio siitä, mitä Jumala parhaimmillaan on. ♦

Iita Kettunen

Manse Pride -viikko 12.–17.6. Tampereella. Sateenkaarimessu 17.6. kello 18 Vanha kirkko, Keskustori. Rento ja avara jumalanpalvelus, johon kaikki ovat tervetulleita juuri sellaisina kuin ovat. Järjestäjänä Tampereen ev.lut. seurakuntien sateenkaarityö

Jore Marjarannan "traktori-
kitara" on peräisin Leningrad
Cowboys -yhtyeen ajoilta.

MUSIIKKIA, JOOGAA JA HYVÄÄ OLOA

Muusikko, joogaohjaaja Jore Marjaranta on huomannut, että musiikin avulla voi käsitellä oman elämän tapahtumia. Myös liikunnalla on valtava merkitys siihen, mitä tapahtuu mielessä, ja miten oppii tuntemaan itsensä.

TEKSTI: **Kirsi Airikka** KUVAT: **Hannu Jukola**

Muusikko **Jore Marjaranta** on asunut reilut kaksi viime vuotta Puisto-Kaarilassa ja nauttinut tamperelaisuudestaan täysin siemauksin.

– Asuin aiemmin Espoossa, ja aloin etsiä uutta asuinpaikkaa lasten aikuistuttua. Jostakin syystä Tampere on aina kiehtonut minua, ja olen iloinen, että vuosikymmenten jälkeen haaveeni tänne muuttamisesta toteutui.

– Tampere on hieno paikka, ja tällä hetkellä Nokia Arenan ansiosta myös kulttuuritapahtumien ykköspaikka Suomessa. Keskustan parkkihallien ja raitikan ansiosta se on myös helposti saavutettava, areenalle pääsee kävellen muutamassa minuutissa, kiittelee muusikko, joka on myös jääkiekon ystävä.

Myös kotikaupungin kauniit järvimaisemat, lukuisat avantosaunat ja hyvät hiihtoladut miellyttävät suuresti ulkoilusta ja liikunnasta pitävää miestä.

Ilonaihe on sekin, että Marjarantaa pyydettiin oppaaksi Muusikon matkassa Pispalassa -kierroksille. Muita vetäjiä ovat Mikko Alatalo, Pauli Hanhinen ja Heikki Salo.

– Kierrokset ovat saaneet kivasti huomiota, ja ovat ihan parhaasta päästä, kun puhutaan kotiutumista Tampereelle. Toki Tampere-tietouteni on vielä vähäistä, mutta olen opiskellut kaupungin historiaa.

Tarinan kerrontaa

Viime vuosien konserteissaan Marjaranta on esiintynyt yksin akustisen kitaransa kanssa. Omien laulujensa lisäksi hän esittää myös aiempien yhtyeidensä musiikkia.

– Nautin jokaisesta keikasta ja kertailen sitä, mitä olen tehnyt 40 vuoden aikana. Tarinankerronnassa voi käyttää kaikkea sitä tietotaitoa ja kokemusta, mitä on kertynyt pitkän musiikkiuran aikana.

Marjaranta ei ole viime vuosina tehnyt itse uutta musiikkia.

– Se on ollut vähän nihkeätä. Aina pitäisi tieteenkin luoda uutta, mutta se ei ole helppoa. Olen oppi-

nut hyvin välttelemään sitä, tai sitten vain odotan oikeaa hetkeä, hymyilee muusikko.

– Valitettavasti oman mielen rima nousee vanhemmiten yhä korkeammalle biisien teossa. On löydettävä tie omaan sieluun, ja osattava siirtää ne tunteet musiikkiin ja tekstiin.

”Tarinankerronnassa voi käyttää kaikkea sitä tietotaitoa ja kokemusta, mitä on kertynyt pitkän musiikkiuran aikana.”

Teini-ikäisenä Jore Marjaranta ei voinut kuvitellaakaan, että jonain päivänä hänestä tulisi muusikko. Varasuunnitelmansa hän päätti opiskella kokin ja tarjoilijan ammatit, joista on onneksi ollut hyötyä ja iloa koko elämän ajan.

– Jokin minua kuitenkin johdatteli, ja sisälläni paloi aina halu esiintyä ja laulaa.

Nyt, 40 vuoden jälkeen, Marjaranta on huomannut, että musiikki on ollut hänen elämässään aina mukana. Sen kautta hän peilaa lastensa syntymän, perheen tapahtumat ja kaikki muutkin oman elämänsä vaiheet.

– Vasta vuosien jälkeen olen oppinut, että laulaminen on minulle valtavan terapeutin kokemus. Saan siinä tuotua omia tunteitani esiin, ja käsitellä oman elämäni tapahtumia ja vahvoja kokemuksia.

– Luojan kiitos, ei ole ollut sellaisia musiikkijuttuja, jotka haluaisin unohtaa. Kaikella on ollut val-

tava merkitys omassa tarinassani ja kehityksessäni. Olen ollut etuoikeutettu, kun olen saanut kokea monenlaista.

Eräs muistojen merkkipäivä koittaa 12. kesäkuuta, jolloin tulee kuluneeksi 30 vuotta Leningrad Cowboys -yhtyeen konsertista venäläisen Aleksandrovin kuoron eli Puna-armeijan kuoron kanssa Helsingin Senaatintorilla. Konsertti keräsi noin 70 000 kuulelijaa, ja Marjaranta oli lavalla yhtenä bändin jäsenenä.

– Se oli ikimuistoinen juttu. Nyt muistoa tosin haittaa itänaapurin tämänhetkinen toiminta. Se on harmillista, mutta itse ajattelen niin, että Puna-armeijan laulajat olivat taiteilijoita, eivät sotilaita.

Suomen kieli on mieleinen

Sooloartistiksi ryhtyttyään Marjaranta alkoi laulaa suomen kielellä, jota arvostaa paljon.

– On tärkeää, että artikulointi on selkeää, ja teksti kuullaan hyvin. Tykkään laulaa yksin tai säestäjän kanssa, koska silloin laululle ja sen ymmärrykselle on paljon tilaa, miettii Marjaranta, jota yleisö arvostaa vahvana tekstin tulkitsijana.

Hän aloitti Yleisradion *Elämäni biisi* -televisio-ohjelman esiintyjänä syksyllä 2022, ja tv-työn ansiosta muusikon tunnettuus on lisääntynyt. Tehtävä on tuntunut mielekkäältä, ja se on myös tarjonnut uusia haasteita.

– Yksi vaikeimpia oli Vesa-Matti Loiri -jakso, jossa saimme tietää kappaleet vasta kahdeksan päivää ennen esitystä.

Marjamaan esitettäväksi tuli muun muassa Olli Ahvenlahden säveltämä ja toivoma kappale *Vaiheet*, joka on sävelletty Hermann Hessen samananimiseen runoon.

– Alussa menin vähän paniikkiin, ja mietin, miten saan tämän haltuun. Laulu meni kuitenkin täydellisesti maaliin. Tärkeintä oli, että opin itse, että pystyn omaksumaan biisin reilussa viikossa. Olen ylpeä, että minulla on sellaisia kykyjä.

Elämäni biisin viides tuotantokausi alkaa syksyllä Mediapoliksessa Tohopissa. Se huipentuu pyhäinpäivänä, 4. marraskuuta Nokia Arenalla järjestettä-

Jore Marjaranta on yksi Muusikon matkassa Pispalassa -kierrosten oppaista. Kierros alkaa Pispalan Pyykkimettän puistosta, josta avautuvat upeat maisemat Pyhäjärvelle. Kierroksen kruunaa iltapala ja muusikko-oppaan akustinen konsertti Tahmelan huvilassa. Marjaranta opastaa kierroksella 8. kesäkuuta.

”Uskon ja toivon, että olen ollut itse hyvänä esimerkkinä liikunnan tärkeydessä, ja tehnyt samalla hyviä asioita ihmisille.”

vään finaalilähetykseen ja konserttiin, jossa kuullaan kaikkien kausien toivotuimpia esityksiä.

Jore Marjaranta ei osaa nimetä yhtä omaa elämänsä biisiä.

– Niitä ovat paremminkin joukko lauluja monilta vuosikymmeniltä. Ne liittyvät enemmänkin laulajiin, ja heidän laulutaitonsa ihailuun, miettii mies, ja nimeää esikuvistaan esimerkiksi Queen-yhtyeen Freddie Mercury. Myös Paul McCartneyn soolouralta on jäänyt mieleen monta kappaletta.

– Musiikkimakuni on tosi monipuolinen, ja pop- ja rock-musiikin lisäksi kuuntelen myös klassista musiikkia ja jazzia. Valitsen musiikin aina senhetkisen fiiliksen mukaan.

Hengellistä ja henkistä

Oman ohjelmistonkin monipuolisuudesta kertoo hengellinen levy *Toivon lauluja*, joka julkaistiin vuonna 2013 Kuopion kirkkopäivillä. Marjarannan ohella levyllä esiintyvät Kristiina Rask, Riki Sorsa ja Laura Voutilainen.

– Levyllä oli muutamia tosi hienoja biisejä. Itse esitin kappaleet *Toiveiden tähti*, *Kohtuutonta* ja *Nasaretilainen*, kertoo Marjaranta, ja alkaa näppäillä puhelintaan. Kyllä, kappaleet ovat kuunneltavissa Spotifyssa ja YouTubeissa.

Avoimesta asenteesta musiikkiin kertovat myös Lapin kappelitapahtumat syksyn keikkakalenterissa. Marjaranta esiintyy 10.9. Pyhän Marian kappelissa Levillä, 11.9. Pyhän Paavalin kappelissa Saariselällä, 12.9. Revontulikappelissa Pelkosenniemiellä ja 15.9. Pyhän Laurin kappelissa Äkäslompolossa.

Intiimeissä kappeleissa laulaminen on ollut hänen monivuotinen haaveensa.

– Kappelit ovat erityisiä paikkoja. Ihmiset tulevat niihin kuuntelemaan jotakin herkkää ja kaunista musiikkia ja sanomaa ihmiselämästä.

Marjaranta kokee myös itse olevansa henkinen ja hengellinen ihminen.

– Osaan aina kiittää siitä, mitä olen saanut elämässä-

ni kokea. Pyydän myös apua ja tukea. Hiljentyessä keskustelen myös itseni kanssa, ja yritän vahvistaa luottoa omaan tekemiseeni.

– Jokaisella on oma suhteensa uskonnollisuuteen, ja jokainen saa varjella sitä osaa itsestään. Tärkeintä on se, että uskoo johonkin, lisää Marjaranta.

Joogaa ja hyvinvointia

Musiikkiuran ohella Jore Marjaranta tunnetaan jooga- ja asahiohjaajana. Joogaa hän on harrastanut noin 20 vuotta, ja toiminut myös ohjaajana vuodesta 2012 lähtien.

– Muutimme tuolloin Yhdysvaltoihin vaimoni työn takia. Koti-isänä minulla oli päivisin aikaa opiskeluun, kun lapset olivat koulussa, kertoo Marjaranta, joka kouluttanut hathajooga-ohjaajaksi Eldorado Mountain Yoga Ashram -koulussa Coloradossa, Kalliovuorten kyljessä Yhdysvalloissa.

Monille vielä tuntematon asahi on Suomessa kehitetty liikuntamuoto, jossa yhdistyvät sekä itämaisen että länsimaaisen terveysliikunnan parhaat perinteet.

– Liikkeiden suunnittelussa on otettu huomioon erityisesti suomalaisten yleiset terveysongelmat, kuten niskan ja hartiaseudun vaivat sekä selkävaiat, selittää ohjaaja, joka pitää tunteja sekä Tampereella että etäyhteyksin Helsingissä.

Marjarannan mukaan jooga on mutkainen tie oman itsensä keskipisteeseen.

– Liian harvat ihmiset oikeasti tietävät, millaisia ihmisiä he oikeasti ovat. Liikunnalla on valtava merkitys siihen, mitä tapahtuu mielessä, ja miten ihminen oppii tuntemaan itsensä. Ohjaaja antaa vain työkaluja, miettii Marjaranta, joka joogan ohella vaalii terveyttään ja hyvinvointiaan harrastamalla kävelyä, avantouintia, hiihtoa ja saunomista.

Liikunta hoitaa

Marjaranta haluaa puhua liikunnan ja venyttelyn merkityksestä erityisesti miehille.

– Liian usein kuulen miehiltä, että he eivät voi tulla joogaan, koska heidän kehonsa on niin jäykkä. Moni ei ymmärrä, että jäykkyys juuri helpottuu, kun alkaa tehdä joogaliikkeitä. Naiset ovat tässäkin asiassa paljon miehiä viisaampia, tunnustaa ohjaaja.

Marjaranta on ylpeä siitä, että on saanut monia miehiä innostumaan joogasta. Moni on tullut uteliaisuuttaan rokkarin tunnille, mutta samalla löytänytkin oman lempilajinsa.

– Uskon ja toivon, että olen ollut itse hyvänä esimerkkinä liikunnan tärkeydessä, ja tehnyt samalla hyviä asioita ihmisille, pohtii pian 62 vuotta täyttävä Marjaranta.

Terveys ja hyvinvointi ovat teemoina myös SummerVibes-tapahtumassa 10. kesäkuuta Viikinsaareissa. Elämyspäivä tarjoaa monipuolista toimintaa niin keholle kuin mielelle. Aiheista puhuvat muun muassa lääkäri, seksuaalineuvoja Pyry Suonsivu, teologi, terapeutti Tommy Hellsten ja kirjailija, valmentaja Teemu Syrjälä.

Myös Jore Marjaranta on yksi festivaalin esiintyjistä. – Tapahtuma yhdistää kivasti kaikkea, mitä teen. Päivällä ohjaan joogatunnin, ja illalla konsertoin yhdessä ystäväni, kitaristi Ville Nurmen kanssa. ♦

JORE MARJARANTA

- Syntynyt Kemijärvellä 1961
- Muusikko, muita ammatteja kokki ja tarjoilija
- Yhtyeitä muun muassa The Clap, Albert Järvinen Band ja Guitar Slingers
- Tullut tunnetuksi myös Leningrad Cowboys -yhtyeestä, joka on esiintynyt yli 60 maassa ja tehnyt yli 500 konserttia
- Aloitti soolouransa vuonna 2000 ja on julkaissut seitsemän albumia. Tunnetuimpia lauluja muun muassa *Haaveet kaatuu* ja *Miten pelko lähtee*
- Laulajana *Elämäni biisi* -ohjelmassa, joka jatkuu syksyllä
- Toiminut jooga- ja asahiohjaajana vuodesta 2012

Kuva: Shutterstock

Maksutonta puistoruokailua lapsille ja nuorille

Lapsille ja nuorille suunnattua puistoruokailutoimintaa järjestetään 27. heinäkuuta saakka viidellä alueella: Hervannassa, Kaukajärvellä, Lielahdessa, Peltolammilla ja Tesomalla.

Puistoruokailut ovat maanantaista torstaihin kello 11–13. Ensimmäisen tunnin aikana ohjelmassa on leikkejä, pelejä ja muuta toimintaa. Kello 12 alkaa ruokailu, jolloin on tarjolla maksuton ateria kaikille alle 16-vuotiaille.

Puistoruokailut ovat mukavaa kesätoimintaa koko perheelle. Lapset pääsevät tapaamaan toisiaan, leikkimään yhdessä ja osallistumaan heille suunnattuun ohjattuun toimintaan, kuten sirkus- ja teatterileikkeihin, muskariin tai liikuntaan. Tapahtumissa lapset ovat oman aikuisensa vastuulla, kertoo projektisuunnittelija **Heidi Rantanen** Tampereen kaupungilta.

Mukaan voi tulla kuka tahansa, eikä ennakkoilmoittautumista tarvita. Toiveena on, että lapsilla ja nuorilla olisi syömään tullessaan omat astiat

ja ruokailuvälineet. Näin vähenee kertakäyttöastioiden tarve.

Tänä kesänä puistoruokailemaan pääsee viidessä puistossa:

- Hervannan Ahvenispuistossa, Valtaraitti 24
- Kaukajärven Riihiniemen rannassa, Järvikatu 14
- Lielahden kartanon puistossa, Tehdaskartanonkatu 38
- Peltolammin rannalla, Rukkamäentie 20
- Tesoman Veikonpuistossa, Tesomajärvenkatu

Puistoruokailujen ruuan valmistaa Pirkanmaan Voimia, jonka verkkosivuilla voi tutustua etukäteen ruokalistaan. Ruokalistat sekä viikko-ohjelmat julkaistaan myös puistoruokailun sosiaalisen median kanavilla Facebookissa ja Instagramissa.

Puistoruokailutoiminnan toteuttaa Tampereen kaupunki yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. ♦

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS
Nekalankulma 1, 33800 Tampere
<http://www.tampereenrauhanyhdistys.fi/>

Seurat pääsääntöisesti keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19 sekä sunnuntaisin klo 17 ja 18.30. Seuraa ajantasaista tapahtumakalenteria: tampereenrauhanyhdistys.fi

28.6.–7.8.2023
Tarkempi aikataulu ja nettiradio: kesaseuraradio.fi

kesaseuraradio SRK®

YLÖJÄRVI **101,6** MHz
PARKANO **105,0** MHz
ORIVESI **96,4** MHz

TERVETULOA KUUNTELEMAAN!

Herättäjä-Yhdistys

pe-su 14.-16.7. Herättäjäjuhlat Seinäjoelle, lähtö Keskustorin Vanhalta kirkolta 14.7. klo 13.30. Ilmoittautuminen p. 02 4123 500, tiedustelut Jaana Rantala p. 0400 477 836

ke 19.7. klo 18 pihaseurat Viinikan kirkon sisäpihalla (Kaartotie 1)

Ammattilaiset palvelevat

Kodin perussiivoukset
Yritysten siivoukset
Remonttisiivoukset
Muuttosiivoukset

Palvelua ja puhtautta 20v

Pyydä tarjous: **045 126 6938**
Anna siivouslahjakortti!

www.uusierasivousoalvelut.fi

Kun aika jättää...

MAINOS

Ihmiselämä on ainutkertainen. Myös sen päättymisen kerran täällä maan päällä on ainutkertainen. Raamattu kehottaa meitä valmistautumaan siihen.

Profeetta Jesaja sanoi aikoinaan kuningas Hiskialle: "Järjestä asiasi, sillä sinä et parane vaan kuolet!" Me toki uskomme elämän jatkuvan myös kuoleman jälkeen. On silti tärkeää huolehtia siitä, että jälkeemme jäävät asiat hoidutvat maallisen vaelluksemme päätyttyäkin.

Testamentti on tahdon ilmaisu

Testamentti on luonteva, yhteiskunnan suojaa nauttiva tapa ilmaista se, miten haluat asiasi

järjestettävän kuoleman jälkeen. Testamentti on syytä laatia huolella ja asiantuntemuksella. Voimme neuvoa sinua testamentin laatimiseen liittyvissä asioissa. Testamentin sisällön osalta me kunnioi-

tamme täysin sinun tahtosi eikä neuvontapalvelumme velvoita sinua mihinkään.

Testamentilla ohjaat muun muassa sitä, mitä rakkaille tavarillesi sekä muulle omaisuudellesi tapahtuu. Testamentissa voit muistaa niitä ihmisiä ja tahoja, joiden elämää haluat tukea vielä kuoltuasikin. Monet tukevat Jumalan valtakunnan työtä ihmisten auttamiseksi ja pelastamiseksi. Siten elämäsi kantaa iankaikkista hedelmää elämänpäiviesi jälkeenkin.

Jätä iankaikkinen perintö

Lähetysjärjestönä toimimme erilaisten ihmisten kanssa monenlaisissa oloissa Suomessa ja muualla maailmassa. Toimitamme apua ja viemme ilosanoman Jeesuksesta sinne, missä niitä

kipeästi tarvitaan, tällä hetkellä muun muassa Ukrainassa. Kaupunkimissioiden kautta evankeliumin sanoma saavuttaa miljoonat.

Jos päätät tukea työtämme testamenttisi kautta, tuet evankeliumin leviämistä ja ihmisten auttamista eri puolilla maailmaa. Omalta puoleltamme huolehdimme siitä, että kuoleman jälkeiset asiasi hoidetaan juuri siten, kuin olet halunnut.

Voit eläessäsi esimerkiksi ilmaista, millaiset hautajaiset kunnioittavat elettyä elämääsi persoonallisella tavalla, ja millaisen haluat viimeisen leposijasi olevan. Pidämme kunnia-asianamme varmistaa viimeisen tahtosi toteutumisen.

Järjestä asiasi, anna apusi!

Katso lisää testamentin laadinnasta ja lahjoituksesta: www.irr-tv.fi/testamentti tai Merja Tekoniemi 020 712 0255

Hautausmaa valottaa elämää

Lamminpään hautausmaan pih-takuusikuja on saatellut surijoita ja muita kävijöitä vainajien pariin, mutta myös takaisin elämän keskelle jo yli 80 vuotta. Sen suojiin palataan myös kesä-heinäkuussa järjestettävillä Toivon puutarha -vaelluksilla.

Ajatuksena on tarkastella, miten hautausmaan luonto ja symboliikka kannattelevat toivoa ja välittävät myötätuntoa.

– Tutkimme sekä hiljaisesti vaeltaen että yhdessä keskustellen teemoista, jotka vael-lus herättää: elämän kauneudesta ja katoavaisuudesta, surusta ja toivosta, sanoo kierrokset ohjaava pastori **Jussi Holopainen**.

– Kun täällä alkaa kulkea, löytyy hyvin monimuotoisia paikkoja. Hautausmaalla on myös hyvin monenlaista elämää.

Pikkulinnuille, lähinnä tiaisille, on ripustettu parikymmentä pönttöä, ja puiden katveessa pesii myös peippo. Sankarihaudan ristin lämpöisen kärjen on vallannut lokki.

Mukana kierroksia ideoimassa ollut **Päivi Mäki-Jokela** sanoo olevansa hengeltään pyhiinvaeltaja. Hän onkin ollut mukana monilla kaupunkipyhiinvaelluksilla. Erityisesti Kalevankangas on hänelle läheinen.

Vaellus tarjoaa mahdollisuuden katsoa hautausmaata eri silmin. Aluksi asetutaan suojaan puiden siimekseen.

– Hautausmaan puut ovat vanhoja, voimakkaita ja kuitenkin herkkiä ja helposti lähestyttäviä, Mäki-Jokela määrittelee.

Eletty elämä tulee näkyviin myös Lamminpään hautausmaan luonnon kautta. Päivi Mäki-Jokela, Jussi Holopainen ja Matti Santala etsivät pihtakuusen suoja.

– Hautausmaalla mieli on hiljainen ja kiitollinen. Elämään kuuluvat ilot ja surut. Kaikella on tarkoituksensa, ja voimme luottaa siihen, että meitä kannetaan. Uskon, toivon ja rakkauden olemme lahjaksi saaneet, niistä herää suuri kiitollisuus, hän pohtii.

– Hautausmaa pysähdyttää hetkeen, mutta sen ulkopuolelle astuessa katse kääntyy eteenpäin, siihen, mitä voi, saa ja haluaa tehdä.

Holopaisen mielestä hautausmaa hidastaa vauhtia. Hän toivottaa ihmiset tutustumaan paikkaan myös omin päin. Aiheeseen

voi virittäytyä esimerkiksi pohtimalla Rukous kompostin äärellä -tekstin sanomaa: *Jumala, me kiitämme sinua maaduttajista, sokeista maan alla työskentelijöistä* (piispa emeritus Martin Lönnebo).

– Rukous avaa sitä, että me kaikki luodut yhdessä saamme olla osa luomakunnan kudelmaa.

Yli 30 vuotta Lamminpäässä työskennellyt seurakuntapuutarhuri **Matti Santala** nostaa esiin Jussi Kalmanlehdon tarinan, paimenkiven ja muualle haudattujen muistomerkin. Myös 38 sankarivainajaa, muistolehto portin luona sekä saarni- ja vaahte-

rakujat ovat merkittäviä paikkoja.

Rauha mahdollistaa tulevaisuuden toivojen leikin hiekkalaatikolla hautausmaan aitojen sisäpuolella.

Minkä paikan haluaisit erityisesti nostaa esiin Lamminpäässä? Voit lähettää ajatuksesi osoitteeseen jussi.holopainen@evl.fi.

Asta Kettunen

Kesän pyhiinvaellusten tiedot sivulla B7

Lisää: tampereenseurakunnat.fi/ hautausmaat, pyhiinvaellustampere.fi

Kuva: Hannu Jukola

Surukirjan rinnalla syntyi teos pitkästä avioliitosta

Puolison kuolema on elämän kriiseistä raskaimpia ja se muuttaa leskeksi jääneen elämän perustavalla tavalla. Parisuhteen päätyminen toisen kuolemaan on vääjäämätön kohtalo pitkän elämän lopulla, mutta leskeys koskee myös nuoria ihmisiä. Tilastojen mukaan Suomessa jää leskeksi vuosittain yli 4000 työikäistä ihmistä.

”Mieti, miltä tuntuu amputaatio ilman puudutusta?” Tällä kysymyksellä alkaa kirja *Suru, jollaista en tiennyt olevan* (Kirjapaja, 2023). Sen on kirjoittanut tamperelainen kirjailija ja toimittaja **Kristiina Harjula**, joka itse jäi leskeksi pitkän avioliiton jälkeen.

Harjula on koonnut kirjaksi puolison kuoleman kokeneen kymmenen henkilön kertomuksia. Niissä pohditaan, miten suru läpäisee ihmisen kokonaan, kuinka vaikea on kuulla lohduttavia sanoja, miten arjen sujuminen täytyy opetella uudelleen – ja miten elämä jatkuu.

Harjulalla on ollut monia lähteitä, sillä leskeksi jääneiden ihmisten elämänmakuisten tarinoiden lisäksi kirjassa on useiden tutkijoiden ja kirjailijoiden ajatuksia surusta.

– Kirjan rakenne johtuu tosiaan siitäkin, että olen toimittaja. Työurani aikana tykkäsin tehdä henkilöhaastatteluja, ja pidän ihmisten tarinoista. Mutta eniten vaikutti kuitenkin se, että ajattelen, että paras asiantuntija surussa on sureva itse, kertoo Harjula.

Osa haastatelluista oli Harjulan tuttuja, osan ihmisistä hän löysi vertaistukiryhmistä.

Teos ei kuitenkaan ole selviytymisopas. Sen

tarinoissa käydään läpi kertomuksia kaikista parin elämänsä vaiheista; miltä tuntui rakastuminen, ja mikä oli yhteisen elämän ikimuistoisin hetki. Harjula antaa haastatelluille tilaa olla läsnä.

– Surusta ei voi selviytyä oppaiden avulla. Toivon, että kirja toimii ennen kaikkea vertaistukena. Toistaiseksi olen saanut siitä vain hyvää palautetta.

Keväällä Harjulalta ilmestyi myös omaelämäkerrallinen romaani, *Sammonkatu* (Reuna, 2023). Teos alkaa aviomiehen kuolemasta ja muistisairaudesta, ja sen jälkeen takauma kuvailee parin nuoruusvuosia 1960-luvun Sammonkadulla. Tarina päättyy ensikohtaamiseen Pyynikin tanssilavan portilla.

– Kirjani rakenne on erikoinen, se löysi itse itsensä. Haluan, että lukijalle tulee ymmärrys siitä, että tällä ihmisellä on ollut kokonainen elämä: Hän on ollut aviomies, isä ja oman ammattinsa taitaja, kuvailee kirjailija.

Tarina pitkästä parisuhteesta on löyhästi jatkoa Kristiina Harjulan esikoisteokselle *Pispalan kiviä*.

Kirsi Airikka

Kristiina Harjula kertoi ajatuksistaan ja aiemmista kirjoistaan Sillan haastattelussa lokakuussa 2020. Se on edelleen luettavissa verkkolehdestä: siltalehti.fi. Hakusanaksi: *Ihmisen kokoinen – ja arvoinen elämä*

Kuva: Hannu Jukola

Moottoripyöräilijöiden jumalanpalvelus Bikers Church järjestetään lauantaina 10. kesäkuuta. – Tänä vuonna kokoonnutaan Ratinan stadionille, kertoo Ari Santaharju.

Bikers Church kutsuu Ratinaan

Moottoripyöräilijöiden jumalanpalvelus Bikers Church järjestetään lauantaina 10. kesäkuuta Ratinan stadionilla.

– Motoristikirkkoja on järjestetty Tampereella aina vuodesta 2010 alkaen, joten kysymyksessä on motoristeille jo perinteinen tilaisuus, kertoo Tampereen seurakuntien kasvatuksen koordinaattori **Ari Santaharju**, joka tunnetaan myös kristillisen moottoripyöräkerhon Sons of Abrahamin presidenttinä.

Jumalanpalveluksen musiikista vastaa Aron & Cool Company.

– Siellä kuullaan Elvis Presleyn tunnetuksi tekemiä gospel-klassikkoja, ja jumalanpalveluksen jälkeen tapahtuma jatkuu rock-konserttina 1950-luvun malliin.

Perinteisesti tapahtuma on koonnut paikalle

satoja moottoripyöriä ympäri Suomea. Tapahtuma on samalla myös epävirallinen Motoristit koulukiusaamista vastaan -kampanjan kevätkuuhla.

– Vaikka Bikers Church on suunnattu moottoripyöräilijöille, ovat kaikki ihmiset tervetulleita paikalle osallistumaan jumalanpalvelukseen ja kuuntelemaan hyvää musiikkia, kutsuu Santaharju.

Tapahtuman järjestävät Tampereen seurakunnat ja Sons Of Abraham MCC. Tilaisuuteen on vapaa pääsy. ♦

Kirsi Airikka

Bikers Church 10.6. kello 13 Ratinan stadionilla.

Moottoripyöräilijöiden kokoontuminen parkkipaikalle kello 12 alkaen

Loistakoon valonne

Kylväjän kesäpäivät
Tampereella 10.-11.6.2023

HOTELLI ROSENDAHL & KALEVAN KIRKKO

**Mukana
muun muassa:**

EIJA-RIITTA KORHOLA

TANELI HASSINEN

MAKSETUT VIULUT

TANELI SKYTÄ

HANNA LINDBERG

JUKKA KÄÄRIÄINEN

Lue lisää: kylvaja.fi/kesapaivat

KESÄSPIRIT

*Kohtuullinen elämä.
Kohtuuton armo.*

HENGEN UUDISTUKSEN KESÄJUHLA 4.-5.8.2023
LEMPÄÄLÄN IDEAPARKISSA JA VERKOSSA

Millaiseen elämäntapaan tämä aika meitä haastaa?
Miten löytää Pyhän Hengen voima ja palvella hänen lahjoillaan?

Katso ohjelma: hengenuudistus.fi/kesaspirit

YHTEISTYÖSSÄ TAMPEREEN, LEMPÄÄLÄN JA SÄÄKSMÄEN SEURAKUNNAT

VTS

TUTUSTU
JA HAE
VTS.FI

KODIT

VÄHEMMÄLLÄ ENEMMÄN

VTS-kodissa asuessasi saat enemmän neliöitä, säilytystilaa, asukasetuja, salitreenejä, helppoa pyykinpesua, nopeaa nettiä, lemmikkejä ja vaikka mitä.

Oispa jo kotona!

TUTUSTU ASUNTOIHIN JA HAE SINULLE SOPIVAA VUOKRAKOTIA!

**Lähetä osanottosi
tai onnittelusi.
Punaisenristinkauppa.fi
➔ Adressien tekstaus
tai puh. 020 701 2211**

Punainen Risti

ILMOITA SILLASSA

Mediamyynti

Pirjo Teva 040 680 4057 pirjo.teva@kotimaa.fi

Juha Kurvinen 040 665 5983 juha.kurvinen@kotimaa.fi

Kaikilla on oikeus puhtaaseen veteen ja käymälään

Tiesitkö, että noin 1,7 miljardia ihmistä maailmassa on vailla edes perustason käymälää? Heistä noin 500 miljoonaa tekee tarpeensa maastoon, ja 3,6 miljardin ihmisen käymälätuotoksen käsittelyä ei hoideta asianmukaisesti.

Tamperelainen Käymäläseura Huussi on Suomen ainoa kuivakäymälöihin ja ekologiseen sanitaatioon erikoistunut asian tuntijaorganisaatio.

Yhdistyksen kehitys yhteistyöhankkeilla pyritään varmistamaan terveellinen ja turvallinen tulevaisuus kohdealueilla antamalla hygieniakasvatusta ja käymäläoppia sekä rakentamalla kuivakäymälöitä.

Käymälöiden rakentaminen yleisiin kohteisiin, kuten kouluihin, hyödyttää mahdollisimman suurta käyttäjäkuntaa. Kuivakäymälät säästävät vettä, energiaa ja ravinteita tuleville sukupolville.

Huussin projektipäällikkö, ympäristöinsinööri **Sari Laurila** on työskennellyt 18 vuotta kuivakäymälöiden ja sanitaation parissa sekä Suomessa että maailmalla.

– Kaikki hankemaamme ovat sitoutuneet kestävän kehityksen tavoitteisiin vuoteen 2030 mennessä, joten vielä on paljon tehtävää, kertoo Laurila, joka on tälläkin hetkellä yhdessä yhdistyksen kohdemaisista, Sambiassa, eteläisessä Afrikassa.

Sanitaatio tarkoittaa yleistä terveyttä ylläpitäviä toimia, jotka käsittelevät puhtaan juomaveden, toimivan viemäröinnin ja hygieeniset käymälät.

Ekologinen sanitaatio taas on ihmisten ulosteen ja virtsan keräämistä, käsittelyä ja hyötykäyttöä luontoa, vettä ja energiaa säästävällä tavalla.

– Mahdollisuus kunnolliseen sanitaatioon on yksi ihmisen perusoikeuksista, jonka turvaamisella estetään taudinaiheuttajien leviäminen ja juomaveden saastuminen, muistuttaa Laurila.

Työ edistyy Sambiassa

Yhdistys on toiminut Sambiassa vuodesta 2006 lähtien. Maahojelman toisessa vaiheessa Laurila ja paikalliset kumppanit jatkavat sanitaatio-tilanteen parantamista ja ongelmien ratkaisemista.

– Tällä hetkellä edelleen vain 32 prosenttia sambialaisista on perussanitaation piirissä. Hommat kuitenkin etenevät, ja työtä tehdään 16 läänissä. Mukana on neljä järjestöä, ja tiimissä on noin 15 työntekijää sekä vessojen rakentajia, kertoo Laurila, joka on Huussin ainoa työntekijä projekteissa.

Hankkeen päärahoittaja on Suomen ulkoministeriö, jonka osuus on 85 prosenttia. Käymäläyhdistys hankkii loput 15 prosenttia rahoituksesta kummilahjoituksilla, jäsenmaksuilla ja tuotemyynnillä.

– Varainkeruu on yhdistykselle iso haaste. Hankepyyntöjä tulee ympäri maailmaa, mutta niihin ei

pystytä sitoutumaan, harmittelee Laurila.

Laurilan mukaan työ Sambiassa on monipuolista ja sitä tehdään ympäri maata.

– Rakennamme kuivakäymälöitä sekä annamme hygieniakasvatusta ja käymäläoppia esimerkiksi kouluissa. Tyttöjä koulutetaan kuukautishygienian parantamisessa. Työ sisältää myös viljelykokeita ja -tutkimuksia sekä vesi- ja käymälänäytteiden ottamista.

Vaikka kehitys on Laurilan mukaan ollut varsinkin maaseudulla hidasta, on Sambia toimintaympäristönä muuttunut.

– Nyt työllemme on hallinnon tuki, ja yhteistyötä tehdään vesi- ja sanitaatioministeriön kanssa.

Sambia-hanke jatkuu vuoden 2024 loppuun, ja Laurilan mukaan sille haetaan todennäköisesti jatkoa.

– Kysymysmerkki tosin on Suomen uusi hallitus. Siitä riippuu, miten kehitys yhteistyövaroja myönnetään.

Tukea naisille ja tytöille

Huussilla on meneillään kestävän sanitaation kehityshanke myös Ghannassa. Kenian Wash and grow -hankkeessa toimitaan yhteistyössä Mifuko Trust -järjestön sekä Mifuko Oy:n kanssa. Se on punottuja koreja valmistava yritys, jossa työskentelee noin 1300 naista.

– Tavoitteena on, että naiset saisivat muutakin toimeentuloa esimerkiksi maanviljelystä.

Keniaassa kärsitään kuivuudesta. Ilmastonmuutos näkyy esimerkiksi siten, että kolmen viime sadekauden aikana on satanut vain vähän.

– Asukkailla ei ole varaa keinolannoitteisiin, jotka myös vaativat kastelua. Siksi on otettu käyttöön kestäviä ja vanhoja menetelmiä, kuten vuoroviljelyä, ja lisätty virtsalannoitteiden käyttöä.

Myös puiden istutusta on edistetty, ja sambialaiset kouluttajat ovat antaneet apua Keniaassa.

Vaikka koronapandemia on koetellut monin tavoin koko maailmaa, Laurilan mukaan sillä on ollut myös myönteisiä vaikutuksia Afrikassa.

– Käsihygienia on parantunut huomattavasti, ja se on kantanut hedelmää: ripulitauteja on saatu ehkäistyä merkittävästi. Joka paikassa on nyt käsienspesupaikkoja ja käsidesiä tarjolla. Muitakin myönteisiä signaaleja on näkyvissä, iloitsee Sambian pääkaupungissa Lusakassa oleskeleva Laurila.

Käymäläyhdistyksellä riittää edelleen tehtävää myös Suomessa. Huolta aiheuttavat vesistöjen rehevöityminen ja toisaalta hupeneva fosfori, jonka kierrätystä pitäisi tehostaa.

Mökkikausi on jälleen alkanut, ja yhdistys kannustaa ihmisiä hankkimaan kuivakäymälöitä mökeille, ja myös omakotitaloihin.

– Kannattaa ottaa yhteyttä yhdistykseen ja kysyä neuvoa käymäläasioissa. Verkkosivuilla on esimerkiksi laitteiden vertailuja ja esittelyjä, kannustaa Laurila. ♦

Kirsi Airikka

Lisätietoja: huussi.net

KÄYMÄLÄ-YHDISTYS HUUSI

Tukemalla Käymäläyhdistys Huussin työtä Afrikassa saa esimerkiksi:

- 1 eurolla vesikanisterin
- 5 eurolla välineet käymälän siivoamiseen ja kunnossapitoon
- 15 eurolla kyykkylaattamuotin käymälään
- 50 eurolla yhden lapsen osuuden koulun kuivakäymälästä
- 250 eurolla käsienspesupaikan ja hygieniakoulutusta 10 lapselle
- 1000 eurolla koulun käymälärakennuksen

Sambian hanke kouluttaa erityisesti naisia kuivakäymälöiden käyttöön, ja naisryhmät ovat hankkeen keskeisiä toimijoita. Kuvassa ovat Sari Laurila, Mukunin kylän naisryhmä ja yksi kylään rakennetuista kuivakäymälöistä.

Lukijalta

Kuva: Jarne Aejmelaeus

Toukokuussa järjestettyjen jääkiekon MM-kilpailuiden kisakatsomo Keskustorin Vanhassa kirkossa hämmensi kirjoittajaa. Hänen mukaansa ihmiset ovat tärkeitä, mutta kirkon aarre ei ole ihmisseurituksia seuraava yleisö.

Omassa päässä kolisee?

Kirkkorakennusten monikäyttöisyys askarruttaa. Perinteisesti on ajateltu, että kirkot ovat jumalanpalveluspaikkoja, Jumalalle pyhitettyjä ja erotettuja sakraalitaloja.

Jo pitkään kirkkotilan käyttötarkoitusta on pohdittu, ja kirkkotilaa sovellettu monin tavoin suuntaan ja toiseen. Lähtökohtina ovat olleet ihmisten tarpeet ja toiveet.

Hyvä on muistaa, että Neuvosto-Karjalassa kirkot saivat aikanaan uusia käyttömuotoja. Niistä tehtiin elokuvateattereita, kulttuurikeskuksia ja kylätaloja.

Luisutaanko Suomen tasavallassa, luterilaisessa kirkossa vähin erin tai nopeasti samaan suuntaan? Katolisella ja ortodoksisilla sisarkirkkoillamme ei tällaista liukumäkeä taida olla. Kirkkorakennuksen käyttö on lujittunut vuosituhantisten perinteiden mukaiseen muottiin, joka ei hevillä muutu. Hyvä niin, vai onko?

Tampereella, suomiekon pääkaupungissa, kirkko on sananmukaisesti kaupungin ja elämän keskellä. Rakennuksina kirkot tarjoavat lukuisia mahdollisuuksia luovaan toimintaan. Perusteita sille, että tiloille keksitään uutta käyttöä, on olemassa. Reformaatiota tarvitaan aina.

Uskonyhteisön sanoman merkitys olemassaoloamme tukevana yhteisönä saattaa kirkastua, jos kirkko rakennuksena koetaan luontevaksi ja läheiseksi koontumispaikaksi. Nuorten aikuisten irtaantuminen kirkon uskonyhteisöstä on tosiasia.

Uudistamisten keskellä on kuitenkin muistettava, että valtaosa heistäkin, jotka eivät kirkon toimintaan osallistu, kokevat yhä kirkkorakennuksen jumalanpalveluksen ja rukouksen paikaksi. Kirkko on sana ja sakramenteja varten – heillekin, jotka ovat siitä vieraantuneet ja jotka eivät siellä käy.

Olen elämäni varrella saanut tehdä työtä kirkossa, monilla Jumalan valtakunnan areenoilla. Työni ohes-

sa olen ollut rakentamassa hyvää elämää, yhtä jäähallia ja useampaakin jääkiekkoseuraa. Kiekkoa olen pelannut koko ikäni.

Aika on ollut antoisaa. Kiekko on lajina hieno, seuraan sitä intohimoisesti perustamperelaiseen tapaan. Kärkipelaajien lajitekniikka, kiekottomien pelaajien pelinluku sekä kyky reagoida nopeasti vaihtuviin tilanteisiin on ihailtavaa. On muistettava, että myös junioriekossa nähdään huippuosaamista, yhtä lailla kuin liigan huippupeleissä on huonoja hetkiä.

Katsomohuuma, lajin vimmainen hypetys ja kiekko-viihdekulttuuri sen sijaan hämmentävät. Peli on jotain muuta kuin ilmiö sen ympärillä.

Ajattelen, että kiekkokatsomon pystyttäminen kirkkoon on osa ylikuumentunutta ilmiötä. Pelin voima ja viehäytys ovat pelissä ja pelaajissa, ei missään muussa. Mielessäni on eräs takavuosien huippupelaaja, joka uransa lopettaessaan sanoi olevansa kiitollinen lajille nimeltä jääkiekko.

Perustelut katsomoiden pystyttämiseen kirkkotilaan ovat väljätkösti tulkiten ymmärrettäviä. Kaukana tämä on kuitenkin siitä, miten kirkko yhä kansan niin sanotuissa maallistuneimmissakin piireissä koetaan.

Ajattelen, että sanan ja sakramenttien kotikenttä haastaa meitä sellaisenaan, ja vain sellaisenaan, tarkastelemaan elämämme suuruutta ja merkitystä.

Ihmiset ovat tärkeitä, mutta kirkon aarre ei ole ihmisseurituksia seuraava yleisö. Kirkossa ovat esillä Jumalan teot. Kirkon aarre on pyhä evankeliumi, Jeesus Kristus, Hänen elämää suuremmat sanansa ja tekonsa. Hänet kohtaamme pyhässä messussa. Se riittää.

Kimmo Huilla

pastori, Ruovesi, Jääkiekkoliiton valmentajatutkinto

PS. Kiitokset *Silta*-lehdelle Lasse Oksasen haastattelusta toukokuun numerossa.

siitä maininta tekstin yhteyteen ja käytettävä nimi-merkki. Tällöin yhteystiedot jäävät vain toimituksen tietoon.

Palautetta ja lukijapostia voi lähettää osoitteisiin: toimitus@siltalehti.fi, *Silta*, Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä, PL 226, 33101 Tampere ja siltalehti.fi/palaute.

Kirjoita mielipiteesi Sillan lukijapalstalle!

Kirjoita Sillan yleisönosastoon mieltäsi askarruttavasta asiasta tai anna palautetta lehdestä. Tekstin ihanepi-tuus on noin 1200 merkkiä välilyönteineen.

Lukijalta-palstalla julkaistavaksi toivottuihin teksteihin on aina liitettävä lähettäjän nimi ja yhteystiedot.

Jos haluat tekstin julkaistavaksi nimimerkillä, laita

HENGEN LEIPÄÄ

Tarja Jääskeläinen
terapeutti, maahanmuutto-
työn koordinaattori

Erilaisuus on rikkautta

Monikulttuurisessa työssä minua kiehtovat erilaiset tavat ja ajattelumallit sekä niiden takana olevat uskomukset. Jokainen meistä kantaa omaa historiaansa ja sen vaikutusta. Itse asiassa kaikki toimintamme heijastaa kulttuuria, johon kuulumme tai jonka olemme omaksuneet.

Kun erilaiset kulttuurit sekoittuvat, myös erilaiset uskomukset ja tarinat kohtaavat. Silloin tarvitaan molemminpuolista neutraalia ja lähtökohtaisesti arvostavaa suhtautumista, jotta vuoro-vaikutus voi syntyä ja muodostua rikkaudeksi.

Sodat ja katastrofit pakottavat yhä useammat ihmiset muuttamaan, pakenemaan ja luopumaan tutusta ympäristöstä sekä tärkeistä ihmissuhteista. He joutuvat rakentamaan elämänsä ja arkensa uudessa ympäristössä ja omaksumaan uuden elämisen mallin.

Yhteisöllisyyteen tottuneet ihmiset kokevat yksilökeskeisen kulttuurin helposti kylmänä ja masentavana. Miten kiitollisia maahanmuuttajat ovatkaan saadessaan kutsun suomalaiseen kotiin

Paras kohtaamisen lähtökohta on nähdä jokainen ihminen ainutlaatuisena Jumalan kuvana.

tai saadessaan valmistaa aterian suomalaiselle vieraalle. Yhteinen ruokailu on aitoa ystävyyttä.

Mielestäni paras kohtaamisen lähtökohta on nähdä jokainen ihminen ainutlaatuisena Jumalan kuvana.

Jokainen meistä on ihmeellisesti tehty ja luotu heijastamaan Luojaansa omalla tavallaan, oman persoonansa kautta. *"Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme."* (Ef 2:10)

Olen usein ihaillut Jeesuksen tapaa kohdata ihmisiä. Hän tiesi heidän ajattelutapansa ja taustansa ja osasi puhutella heitä heidän tasoltaan.

Hän teki kysymyksiä eikä hämmästynyt vastauksista. Hän ei hyljeksinyt eikä häpäissyt, vaan sai jokaisen tuntemaan itsensä arvokkaaksi.

Hän tiesi itse olevansa täysin hyväksytty ja rakastettu, vaikka olikin ihmiseksi tullessaan joutunut kokemaan pakolaisuuden jo ennen syntymää. Pienenä vauvana hän oli paennut Herodeksen vihaa toiseen maahan.

Myöhemmin hän koki pilkkaa ja hylkäämistä oman kansansa taholta.

Vahvin pakolaisuuden kokemus kohtasi Jeesusta ristillä, kun hän otti päälleen kaikkien ihmisten synnit ja koki Isänsä hylkäämisen.

Tuo hylkääminen koitui meidän kaikkien pelastukseksi ja auttoi Jeesusta ymmärtämään muokaluutta. ♦

Hengen leipää on *Silta*-lehden juttusarja, johon toimitus pyytää kirjoituksia seurakuntalaisilta sekä seurakuntien työntekijöiltä.

SATTUMUKSIA KIRKON KULMILTA

Kuva: Vapriikki/ Veikko Kanninen

Herrasmiehet, käynnistäkää moottorinne! Ympäriajon kilpailijat lähtöasetelmissä.

Vauhtiajot Vanhalla kirkolla

Vanha kirkko on kyllä saanut nähdä kaikenlaista. On ollut lakkoja ja paraateja, välillä on ollut Viistokatu, välillä ei.

Mutta tiesittekö, että kirkon edusta on saanut toimia myös autokilpailujen näyttämönä?

Tämän kuun Sattumus-kuvasa ollaankin bensininkatkuisissa tunnelmissa. Päivä on 2. kesäkuuta 1934, kello noin viisi iltapäivällä, ja meneillään lähtö 140 kilometrin mittaiseen Näsijärven ympäriajoon.

Hetkonen. Niin, että mihinkä?

En minäkään tiennyt, mutta ajan sanomalehdistä selvisi, että kyseessä ei ollut ihan mikä tahansa kisa: esimerkiksi *Helsingin Sanomien* mukaan ympäriajo oli "huomattavimpia maantiekilpailuita mitä maassamme on järjestetty".

Vuonna 1934 oli vuorossa seitsemäs kerta ja osallistujia neljä: ensikertalainen R. Salminen, kaksinkertainen voittaja H. A. Mäenpää, puolustava mestari Asser Vallenius ja edellisessä ajossa viidenneksi sijoittunut Paavo Hjelt – kaikki tamperelaisia ja Ford-kuskeja, paitasi Essexiä ohjastanut Hjelt.

Kilpailijat päästettiin viiden minuutin välein reitille, joka kiersi

Näsijärven myötäpäivään, länsirannalta aloittaen.

Luonteeltaan ympäriajo oli "tarkkuuskoe", eli tarkoitus ei ollut ajaa mahdollisimman nopeasti, vaan ilmeisesti sovittu keskinopeus säilyttäen.

Suoritusta seurattiin tarkastuspisteillä, joita oli viisi – Muroleen kanavalla yksi julkinen sekä neljä salaista – ja vähiten virhepisteitä kerännyt ajaja oli voittaja.

Keskinopeudeksi määrätty 45 km/h ei kuulosta huimaavalta, mutta eipä sitä ollut reitin kuntokaan.

Aamulehden mukaan teistä olivat "pitkät osuudet parhaillaankin korjattavina", jo korjatut pätkät eivät olleet "vielä riittävästi tiivistyneet", ja vanha tie oli "oman onnensa nojaan jätetyn kuntoista".

Kilpailijoista Vallenius olikin lehden mukaan toivonut, "ettei nopeuksia määrättäisi varsin korkeaksi". Erikoinen toive kilpaajalta!

Neljästä lähtijästä takaisin Kaupatorille selvisi kolme – Hjeltin ajopelistä oli mennyt laakeri – ja tarkimmin urakan suoritti kilpailustelijanakin tunnettu Vallenius.

Toiseksi tuli Mäenpää ja kolmanneksi Salminen, jonka tuloksen

Uusi Suomi katsoi merkitsevän "joko suurta taitoa tai erinomaista onnea", olihan hän ensimmäistä kertaa asialla.

Kilpa-ajot jatkuivat seuraavana päivänä Hippoksen radalla nopeuskilpailuilla, mutta itse ympäriajon vauhti oli jo hiipumaan päin.

Ajoja nimittäin vaivasi kuskikato: vuonna 1934 seitsemästä ilmoittautuneesta vain neljä saapui lähtöviivalle, ja samaan osallistujamäärä jäi seuraavanakin vuonna.

Aamulehti näki yhdeksi syyksi kisan sääntöjen kolmesta poikki-periaatteen: koska Mäenpäällä ja Valleniuksella oli jo kaksi voittoa, ei uusien kuskien osallistumisinto ollut korkealla.

Eikä kisan katkeamiseen mennytkään kauan: vuonna 1935 Vallenius voitti kolmannen kerran peräkkäin ja sai "Näsijärven maljan" omakseen, saattaen nämä vauhtiajot Vanhalla kirkolla päätökseen. ♦

Mikko Pollari

Lähteet: *Aamulehti* 2.6. ja 3.6.1934; *Autoilija* 8/1931; *Suomen Pienviljelijä* 5.6.1934; *Helsingin Sanomat* 29.5.1934; *Uusi Suomi* 3.8.1931 ja 3.6.1934.

KOLUMNI

Liisa Björklund
TT, sosiaalietikan
asiantuntija,
kirkkohallitus

Kuva: Jani Laukkanen

Tämänpuoleinen tarkoitus

Maailman onnellisimmaksi väitetyssä maassa ihmisillä on koko ajan vähemmän syitä valita yksi uskonto ja sen oppi elämänsä ohjenuoraksi ja kuulua uskonnollisiin yhdyskuntiin.

Yhä useampi ei enää koe tarvitsevansa kirkon jäsenyyttä ja sen kehystarinaa elääkseen hyvää ja merkityksellistä elämää.

Kasvavaa kirkkoon kuulumattomien joukkoa ei voida pelotella Jumalalla tai helvetillä, tai houkutelua taivaalla liittymään kirkollisveron maksajaksi. Elämä on monen mielestä tässä ja nyt.

Maallisessa arjessaan ihmiset pelkäävät yksinjämistä, kipeitä lähisuhteita, sairauksia, ennenaikaisia kuolemia, sotaa tai lajien tuhoutumista. Ihmiset kaipaavat läheisiä ja rakkautta, turvaa, toivoa ja lohtua.

Nyt on rakastettava ja uurastettava, nyt surtava ja iloittava, sillä kohta voi olla liian myöhäistä.

Nyt on tehtävä valintoja, ettei luonto tuhoutuisi. Ilmastokriisi tuo maailmanlopun lähelle, pallon kuumentuessa suorastaan iholle.

Onko kirkolla yhteys ihmisten tämänpuoleiseen kokemusmaailmaan? Kirkko tekee nykyisen jäsenkehityksen perusteella hidasta kuolemaa.

Elinvoimaiset yhteisöt tarjoavat ihmisille yhteisen tekemisen, tavoitteen ja tarkoituksen.

Mikäli kirkko haluaa olla tässä maailman ajassa elävä yhteisö, pitäisi sen olla tavattoman kiinnostunut tämänpuoleisesta, jos ihmisten halutaan elävän uskoaan todeksi nykyisessä instituutiossa.

Kirkon viimeisimpään tulevaisuusselontekoon koottujen kokemusten valossa kirkolta ei odoteta mitään outoa ja ihmeellistä, vaan hyvinkin arkipäiväisiä, ihmisten elämään tarkoitusta tuovia asioita.

Elinvoimaiset yhteisöt tarjoavat ihmisille yhteisen tekemisen, tavoitteen ja tarkoituksen.

Jo antiikin aikoina tiedettiin, että ihminen haluaa osallistua kyvyillään ja taidoillaan yhteisön toimintaan ja kokea olevansa arvokas jäsen. Jokainen haluaa saada olla tärkeä, arvostettu ja rakas toisille ihmisille.

Kuolevat yhteisöt eivät tarjoa ihmisille merkityksellisiä toimijuuden ja kyvykkyyksien toteuttamisen paikkoja. Siellä päätetään ihmisten puolesta, min-kälaisia heidän pitää olla, ja miten heidän pitäisi elää, jotta tulevat hyväksytyiksi. Nämä yhteisöt ovat pienenevän pelokkaan sisäpiirin yhteisöjä.

Maailman pitkäikäisimpiä ihmisiä yhdistää muun muassa se, että heillä on tarkoitus elämälleen. Usealle heistä se löytyy uskonnollisista yhteisöistä.

Kirkon jäsenyys voisi olla pitkän elämän salaisuus – jos ihminen löytää sieltä olemiselleen tunnistuksen ja tekemisilleen tavoitteen ja tarkoituksen. ♦

Kolumnistien esittelyt ja kommentointi: siltalehti.fi/puheenvuorot

SILTA

siltalehti.fi

10. vuosikerta

• **Kustantaja / julkaisija:**

Tampereen ev. lut. seurakunnat

• **Toimitus:**

päätoimittaja Kirsi Airikka 050 381 0970,

toimitussihteeri Asta Kettunen 050 438 2716,

s-posti: toimitus@siltalehti.fi ja

etunimi.sukunimi@evl.fi. Osoite: Seurakuntien talo,

Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

• **Kaupalliset ilmoitukset**

Tamperelainen – ilmoitusmyynti

Tero Taipale, 040 641 1163

tero.taipale@tamperelainen.fi

Aineistot: tre.ilmoitukset@tamperelainen.fi

Mediamyynti Sacrum-Kotimaa Oy

Pirjo Teva p. 040 680 4057, Juha Kurvinen p.

040 665 5983, s-posti: etunimi.sukunimi@kotimaa.fi

• **Jakelu:** Tamperelainen.

Jakelupalautte: jakelupalaute.fi@silta tai

Suomen Suoramainonta Tampere, 040 085 9766

• **Tilaukset:** sari.laakso@evl.fi, 03 219 0111

• **Taitto:** Timo Saarinen/ pelagus.fi

• **Painosmäärä:** 93 000 kpl

• **Paino:** Sanoma Manu, Tampere

• **ISSN:** ISSN 2342-0979 (painettu),

ISSN 2342-0987 (verkkojulkaisu)

• **Seuraavat lehdet ilmestyvät:**

ke 2.8., aineisto viimeistään 12.7.

ke 6.9., aineisto viimeistään 16.8.

Näyttely häätapojen historiasta

Mikä on kuulutuskeppi? Miksi morsiuskruunussa oli myrttiä ja appelsiinikukkia? Vastaukset löytyvät Museo Milavidan Kaunis morsian -näyttelystä, jonka esineistö ja valokuvat on koottu Tampereen museoiden kokoelmista.

Hääpäivään ladataan suuria odotuksia ja tunteita. Häistä halutaan ikimuistoinen, omannäköinen juhla. Perinteet sekoittuvat usein persoonalliseenkin juhlintaan. Morsian toivoo pukuunsa jotain uutta, jotain vanhaa, jotain lainattua, jotain sinistä.

Valkoinen morsiuspuku vakiintui 1800-luvun kuluessa ja alkoi symboloida puhtautta ja viatomuutta. Morsiamen asuun liitettiin vielä valkea hunttu, myrttikruunu ja vahakukkakoristeet.

Avioliitto oli pitkään kahden suvun kauppa eikä kirkollista vihkimistä tarvittu ennen vuotta 1734. Kahden kauppa kokoontuivat todistamaan koko kylä ja kaukaisetkin sukulaiset.

Viime vuosikymmeninä häistä on tullut avioliittoon astuvan pariskunnan rakkauden juhla, ja avioliitosta puolisoiden välinen sopimus.

Upeat hääpuvut kertovat muodin ja naisen tarinaa. Ihailtavina on esimerkiksi 1800-luvun muhkeita krinoliinipukuja, modernin naisen polvia hipovia leninkejä 1920-luvulta, Christian Diorin 1950-luvulla lanseeraaman New Lookin innoittamia tiimalasimaisia mekkoja ja vapautta julistavia 1970-luvun pukuja. ♦

Kaunis morsian -näyttely 3.3.2024 saakka Museo Milavidassa, Milavidanrinne 8. Avoinna ti-su klo 11-18. Lisätietoja: museomilavida.fi

Kuva: Eino Antero Bergius

Kuva kauniista morsiamesta vuodelta 1908 on esillä Museo Milavidan Kaunis morsian -näyttelyssä.

Vihkimisen voi varata kolmen vuoden päähen

Viime vuoden loppupuolelta lähtien Tampereen seurakunnilta on tarjottu mahdollisuutta varata kaste verkon kautta. Uutuutena on vihkimisen esivarausmahdollisuus verkossa. Ihmiset ovat jo löytäneet palvelun.

Vihkimisiä on varattu Katrina Asioinin kautta aikavälille 8.7.2023-16.11.2024 yhteensä yhdeksän, kertoo suunnittelija **Juhani Törmänen** Tampereen seurakuntien Tietohallinnosta.

Asiakaspalvelusihteeri **Taina Rantala** arvioi, että sähköiset ajanvaraukset ovat pääosin suuntautuneet vuoden päähän. Asiointi-palvelun kautta tehtynä löytyy kuitenkin yksi vihkiminen myös vuodelle 2025.

Enimmillään vihkimisiä voi varata kolmen vuoden päähän.

Tämän vuoden touko-syyskuulle vihkimisiä ja avioliiton siunaamisia on varattu kaikkiaan 275. Viime vuonna samaan aikaan luku oli 309. Tämän vuoden luvusta kuitenkin puuttuvat ainakin kymmenen vihkimistä Milavidassa Tapahtumien yön aikana.

Vihkimisen lisäksi asiointi.katrina.fi/tampere -osoitteessa voi varata kasteen sekä kastejuhlan seurakuntien tiloissa tai muualla.

Kastevarauksia on aikavälille 23.10.2022-12.8.2023 tehty 767. Niistä 108 eli noin 14 prosenttia on Rantalan mukaan tullut verkon kautta.

- Suunnitteilla on diakonian ajanvaraus ja tilanäytön varaus, Törmänen kertoo.

Asta Kettunen

KESÄ 2023

Ihanaa lomalukemista!

Tilaa nyt entistä ihanampi, uudistunut Askel -lehden kesän tuplanumero edulliseen kesähintaan:

4,90 € Yhden lehden irtonumerohinta lehtipisteissä 9,50 €
/lehti kotiin kannettuna

Tee tilaus viimeistään
22.6.2023

Lehti ilmestyy 7.7.

ALKESÄ4,90

Askel-lehti ja askel.fi on lämminhenkinen toivoa ja iloa tuova hengelliseen ja henkiseen hyvinvointiin sekä luontosuhteeseen keskittyvä lehti.

<https://kamp.jaicom.com/kotimaa/add-to-cart/1590>

asiakaspalvelu@kotimaa.fi 020 754 2333

Asianajotoimisto HILKKA TUORI OY

www.tuori.fi

puh. 050 555 5612 Näsilinnankatu 27 C, 2. krs
hilkka@tuori.fi 33200 Tampere

KLASSISEN KITARAN KONSERTTEJA

Tampereen konservatorio, Pyynikkisali • Liput 0-28 €

- Ke 7.6. klo 19 *Isabel Martínez* (ESP)
- To 8.6. klo 19 cembalo ja kitara:
Assi Karttunen & Rody van Gemert (FIN)
- Pe 9.6. klo 19 *Raphaella Smits* (BEL)
- La 10.6. klo 14 *Sibelius-Akatemian kitaristit*
- La 10.6. klo 19 *Petrit Çeku* (CRO)

LIPUT JA OHJELMA: TGF.FI lippu.fi + 0600 900 900
(2€/tölk./min+mpm/psm)

SUOMEN SOODAPUHALLUS

ÄLÄ SUOTTA RAAPUTA, KUN ME VOIMME PUHALTAA.

TEEMME ERILAISET SOODA- JA LASIMURSKAPUHALLUSTYÖT

- ▼ Hirsirakenteiden puhdistus ja pinnotteiden poisto
- ▼ Veneiden pohjan puhdistus ja myrkkymaalin poisto
- ▼ Ajoneuvojen korirakenteiden maalin- ja ruosteen poisto sekä moottorien ja muiden osien puhdistus

Myös teollisuuden puhdistustyöt, palojälkien puhdistukset sekä graffitien poistot.

Soodapuhalluksen edelläkävijä
Puhdistamme pinnat ympäristöä säästäten

Kysy lisää tai pyydä tarjous

myynti@soodapuhallus.fi | 0400 524 436
www.soodapuhallus.fi

Konserttitarjotin

Jussi Sippola esiintyi Aleksanterin kirkossa myös viime vuoden festivaaleilla.

Kirkoissa soi klassinen kitara

19. kertaa järjestettävällä Tampereen kitarafestivaalilla 7.–10. kesäkuuta on jälleen luvassa värikäs konserttien sarja. Monet artistivieraista vierailevat Suomessa ensimmäistä kertaa.

Suurin osa konserteista järjestetään Tampereella. Sarja alkaa klassisen kitaran Lounaskonsertilla 7.6. kello 12.

Aleksanterin kirkossa esiintyvät tuolloin Tampereen ammattikorkeakoulussa musiikkipedagogiksi opiskeleva Jussi Sippola, klassista kitaraa 8-vuotiaasta soittanut ja rytmimusiikkia harrastava Elsa Virtanen, Tampereella opiskeleva kitaristi-muusikko Lauri Jokinen, harrastuksesta ammattiin kulkenut kitaristi Nelli Asikainen sekä J.S. Bachin musiikkiin intohimoisesti suhtautuva Eemeli Välimäki.

Italialainen monta alan kilpailua voittanut kitarataituri Cristina Galietto konsertoi Pirkkalan Vanhassa kirkossa 7.6. kello 19.

Konserttoinnin lisäksi Galietto opiskelee Itävallassa Grazin yliopistossa. Tampereen-konsertti on hänen ensivierailunsa Suomessa.

Kursseja, luentoja ja kilpailu

Tapahtuman aikana järjestetään myös runsaasti muuta ohjelmaa. Suomen kitarakilpailun nuorten sarja kokoaa Tampereelle noin 10–20-vuotiaat kitaransoiton harrastajat.

Klassisen kitaransoiton mestarikursseja tarjoavat Raphaella Smits, Petrit Çeku ja kotimaiset opettajat. Lisäksi Olli Soikkele pitää gypsy guitar -workshopin. Luennot tuovat lisäsyvyyttä ohjelmaan. Festivaalilla esitetään myös dokumentti Sarabande.

Ohjelmaan kuuluu myös Suomalaisen saunan päivän musisointi kesäkuun toisena lauantaina Rajaportin saunalla.

Kaikki konsertit: tgf.fi/konsertit

Vierailulla opiskelijakuoro Yhdysvaltain länsirannikolta

Tuomiokirkossa konsertoi 14. kesäkuuta kello 19 sekakuoro Western Washington University Choir, joka on tekemässä laajaa kiertuetta Suomessa ja Virossa.

Kuorolaiset ovat yliopiston opiskelijoita, ja ohjelmistossa on spirituaaleja ja kansansävelmiä Baltiasta. Western Washington University sijaitsee Bellinghamissa Seattlen lähellä ja on kooltaan noin puolet Tampereen yliopistosta. Kuoroa johtavat konsertissa Tim Fitzpatrick ja Angela Kasper.

Miten tällainen kuoro on Tampereelle saatu, ja vieläpä niin, että konsertti on yleisölle täysin maksuton?

– Kuoron matka on kokonaan sponsoroitu. Erällä taustayhteisön jäsenenä on suomalaiset sukujuuret, ja sitä kautta saatiin yhteys erääseen helsinkiläiseen kanttoriin, joka sitten suositteli myös Tampereen tuomiokirkkoa esiintymispaikaksi, kertoo Tuomiokirkkoseurakunnan kanttori **Esa Toivola**.

Konserttiin on vapaa pääsy.

Lounasmusiikki lisääntyy suuren suosion takia

Keskustan kirkoissa kuullaan heinäkuusta alkaen paljon musiikkia keskellä päivää. Aleksanterin kirkon urkuri **Riikka Viljakainen** ja Tuomiokirkon urkuri **Esa Toivola** ideoivat musiikkisarjan yhdessä.

Aleksanterin kirkon suosittu lounasmusiikit soivat joka keskiviikko kello 12. Talviaikaan lounasmusiikkeja on voinut kuunnella myös Tuomiokirkkoseurakunnan YouTube-kanavalla, mutta kesäaikaan verkkolähetykset jäävät tauolle.

Aleksanterin kirkon lounasmusiikkisarjaa vuodesta 2006 lähtien luotsannut Viljakainen iloitsee konserttien saamasta suuresta suosiosta niin esiintyjien kuin kuulijoidenkin keskuudessa.

– Siksi tänä vuonna tarjoamme lounasmusiikkia keskikesällä joka viikko.

Tuomiokirkossa soittetaan urkuja sunnuntaisin kello 13. Omat kanttorit ja vierailevat esiintyjät soittavat matalan kynnyksen kävelykonserteissa, joiden yhteydessä voi samalla ihailla kirkon taidetta.

– Tuomiokirkossa on aina vierailijoita sunnuntaisin. Usein jään sinne harjoittelemaan urkukappaleitani ja ihmiset ovat selvästi kiinnostuneita. Tänä kesänä haluan tarjota erityisesti turisteille yllättäviä musiikkihetkiä, mutta kutsua myös tamperelaisia kuulemaan lyhyitä urkukonsertteja, sanoo Toivola.

Sekä puolen tunnin lounasmusiikkihetkiin Aleksanterin kirkossa että 25 minuutin iltapäivämusiikkituokioihin Tuomiokirkossa on vapaa pääsy.

Lounasmusiikit:

- 5.7. Laure Paris, klarinetti ja Leila Martin, marimba
- 12.7. Eveliina Ylikoski, sopraano ja Aaron Ahola, piano
- 19.7. Osmo Honkanen, urut
- 26.7. Jani Aarveara, piano ja Lauri Voipio, sello

Duo Eclipse on uusi kamarimusiikkiyhtye, jonka perusti kaksi ranskalaista Sibelius Akatemian-opiskelijaa, klarinetisti Laure Paris ja marimban soittaja Leila Martin. Duo on harvinainen yhdistelmä täyteläistä ja kuplivaa klarinettia sekä tummaa ja lämminsydämistä marimbaa.

- 2.8. Iiro Komulainen, piano
- 9.8. Katri Nikkanen, viulu, Kirsimarja Kiviruu-su, cembalo ja Mika Nikkanen, kontrabasso

Iltapäivämusiikit:

- 9.7. Osmo Honkanen, urut
- 16.7. Elizaveta Zimina, urut ja Julia Kovrigina-Famba, sopraano
- 23.7. Riikka Viljakainen, urut
- 30.7. Esa Toivola, urut
- 6.8. Loviisa Tuomisto, urut
- 13.8. Hannele Mehtälä, urut
- 20.8. Esa Toivola, urut

Kivikirkko Soi jälleen

Messukylän vanhassa kirkossa soi jälleen heinäkuussa. Trio AhjoWoodin 8.7. kello 18 alkavan Kolme kotimaata -konsertin teema juontaa yhteisestä kasvusta, joka syntyy, kun erilaiset ihmiset kohtaavat, jakavat kokemuksiaan ja toimivat yhdessä.

Konsertissa kuullaan muun muassa suomalaisia kansanlauluja, Martti Lutherin virsiä, ruotsalaisia kansansävelmiä, spirituaaleja sekä esiintyjien omia sävellyksiä. Tulkinnoissa on kauttaaltaan tärkeänä elementtinä jazz ja siihen olennaisena osana kuuluva improvisaatio.

Chicagolainen Juli Wood on vakiinnuttanut paikkansa esiintymällä ja levyttämällä omalla nimellään jo vuosikymmeniä. Hänen musiikilliset juurensa ovat syvällä afroamerikkalaisessa mullassa. Hänen sukujuurensa ulottuvat kuitenkin myös Suomeen; molemmat hänen isovanhempansa muuttivat Suomesta Amerikkaan, jossa heidän tiensä kohtasivat.

Petri Ahjokosken polku musiikissa johtaa rock- ja blueskitarasta klassisen kitaran kautta jazziin. Kaikista näistä

hän ammentaa vaikutteita omaan musiikintekoonsa. Anu Ahjokosken taustaan kuuluu etenkin nokkahuilulle olennainen barokkimusiikki, orkesteri- ja teatterisoitto kontrabassolla, rokkibändit rumpujen takana sekä kaikki vaikutteet yhdistettynä hänen omassa tyyllissään sähköbassolla.

Ahokosket ovat asuneet ja musisoineet yhdessä Ruotsissa, Englannissa ja Suomessa. Näiden lisäksi he ovat esiintyneet muun muassa Yhdysvalloissa, Saksassa ja Venäjällä.

Hiljaisuus kanteleella

Kantelekonsertti Hiljaisuus on vuorossa 29.7. kello 18. Makiko Oba on Japanista kotoisin oleva kantelemuusikko. Hän on valmistunut musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemian klassisen musiikin linjalta pääaineenaan konserttikantele.

Oba soittaa myös pienkanteleita, ja hänen ohjelmistonsa koostuu laajasti eri musiikityyleistä. Hän on esiintynyt sekä solistina että kamarimusiikkona eri puolilla Suomea ja Japania. Esiintymisen lisäksi hän opettaa kanteleensoittoa Helsingissä ja Tampereella.

Juli Wood on tutustunut suomalaisen perintöönsä ja esittelee sitä kotimaassaan. Hän on tehnyt kaksi levyä, jotka sisältävät hänelle rakkaita suomalaisia kansanlauluja.

Poliisimusiikkipäivät tarjoavat elämyksiä

Valtakunnallisten poliisimusiikkipäivien aikana Tampereella on mahdollisuus päästä kuulemaan poliisikuorojen ja Helsingin poliisioittokunnan musiikkia.

Poliisimusiikkipäiviä on vietetty vuodesta 1953 alkaen, pääsääntöisesti kahden vuoden välein. Tampereella tapahtuma on järjestetty aiemmin viidesti, edellisen keran vuonna 2010.

Tämänvuotinen tapahtuma on järjestyksessään 38. Se kokoaa yhteen kaikki Suomen poliisikuorot ja poliisioittokunnan suureen tiedotus- ja suhdetoimintatapahtumaan.

Torstaina 8.6. kuorot esiintyvät Tampereen tuomiokirkossa. Koolla on 150 laulajaa. Konsertin toteuttamisessa on mukana Mummon Kammari, jonka toiminnan tukemiseen ohjataan osa ohjelmatuloista. Tervehdyksen tuo Mummon Kammarin toiminnanohjaaja Soile Kukkonen.

Perjantaina 9.6. kuorot esiintyvät useissa ikäihmisten palvelukeskuksissa ympäri Tamperetta ja Ideaparkissa Lempäälässä.

– Tämä on ollut vuosikymmenten perinne tarjota ihmisille musiikillisia elämyksiä ja hyvää mieltä, toteaa järjestävän kuoron eli Tampereen Poliisilaulajien puheenjohtaja **Juha Hyttinen**.

Päivä huipentuu kuorojen ja poliisioittokunnan esiintymiseen Tampere-talossa perjantaina 9.6. kello 19. Solisteina ovat Arja Koriseva ja Mikael Konttinen. Konsertissa kuullaan muun muassa perinteisiä isän-

Vuonna 1945 perustetussa Tampereen Poliisilaulajat -kuorossa on 25 laulajaa. Se esiintyy vuosittain muun muassa perinteisissä poliisilaitoksen juhlissa sekä kärjäkirkossa. Kuoroa johtaa Hanna-Riikka Inkeroinen.

maallisia kuoroiteoksia sekä uudempia iskelmäpohjalta sovitettuja kappaleita.

Musiikkipäivien taiteellisena johtajana toimii Lasse Kautto. Poliisioittokuntaa johtaa ylikapellimestari Sami Ruusuvuori.

Valtakunnallisten poliisimusiikkipäivien

kirkkokonsertti Tampereen tuomiokirkossa 8.6. klo 18.

Konsertissa ovat mukana kaikki Suomen poliisikuorot eli Tampereen Poliisilaulajat, Etelä-Pohjanmaan Poliisilaulajat, Helsingin Poliisilaulajat, Pohjois-Savon

Poliisilaulajat, Porin Poliisilaulajat, Sinenen Hetki -laulu-yhtye Lahdesta, Tampereen Poliisilaulajat, Turun Naispoliisilaulajat, Turun Poliisilaulajat ja Uudenmaan Poliisilaulajat.

Vapaa pääsy, ohjelma 15 €

Katedraali.org nostaa saksalaista mestaria

Tuomiokirkon legendaarinen kesäkonserttisarja Katedraali.org tulee jälleen. Tämän kesän urkureina on jälleen tuttuja kotimaisia nimiä sekä vierailijoita ulkomailta.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 150 vuotta säveltäjä Max Regerin syntymästä. Siksi moni esiintyjä onkin ottanut tämän saksalaisen mestarin teoksia konserttiohjelmaansa.

Leevi Lipponen on nuori urkuri, joka on ansioitunut myös pianistina. Lipposen ohjelmistossa on urkumusii-kin ehdottomia helmiä.

Riikka Viljakainen on Tampereen Aleksanterin kirkon pitkäaikainen urkuri ja menestynyt urkutaiteilija.

Melissa Dermastia Itävallasta on juuri saanut katolisen Grazin tuomiokirkon musiikinjohtajan (Domkapellmeister) viran. Kyseessä on Itävallan toiseksi korkein asema kirkkomusiikin alalla.

Pauliina Hyry ja Seeli Toivio ovat kokenut esiintyjä-

kaksikko. He ottavat Tuomiokirkon tilan haltuun Tapah- tumien Yön konsertissa.

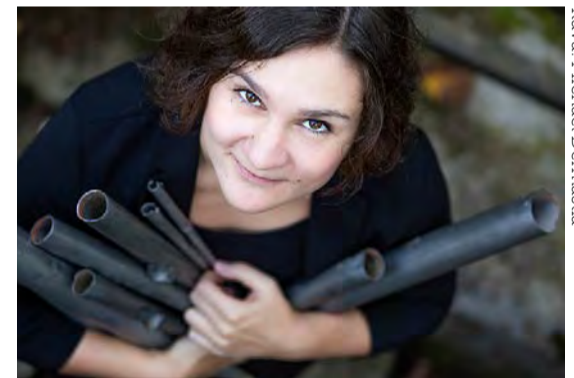
Andrew Canning, syntynyt Britannia, on tehnyt uransa Uppsalan tuomiokirkon urkurina. Hänen aikaan kirkon alkuperäiset Åkerman-urut on kunnostettu ja niiden pariin on rakennettu loisteliaat Ruffatti-urut.

Konsertit kaikkuvat torstaisin kello 19 Tuomiokirkossa.

Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

- 20.7. Leevi Lipponen
- 27.7. Riikka Viljakainen
- 3.8. Melissa Dermastia – Yhteistyössä Itävallan Helsingin suurlähetystön kanssa
- 10.8. Tapahtumien yö: Pauliina Hyry, urut ja Seeli Toivio, sello
- 17.8. Andrew Canning

Lisää: Katedraali.org

Kuva: Michael Dermastia

Melissa Dermastia on intohimoinen kirkkomuusikko ja urkuri, jota motivoivat uudet jännittävät projektit. Niihin kuuluvat esimerkiksi lastenmusikaalit sekä Anne Frankin päiväkirjoihin pohjautuva James Whitbournin teos Annelies. (lähde: mdw-Magazin)

Konsertteja 7.6.–2.8.2023

Tampereen Sävel

Somnium Ensemble:

pe 16.6. klo 20 Tuomiokirkko

Amor Céu: pe 16.6. klo 22

Finlaysonin kirkko

Vancouver Chamber Choir:

la 17.6. klo 20 Tuomiokirkko

Lisää: tamperevocal.fi ja sivu A 20

Söndagsmusik & andakt

sunnuntaisin klo 18 Viinikan kirkko

- 2.7. Keltisk sommarkväll: Hanna-Maarit Kohtamäki, urut, harppu, huilu. Pia Vilermo, huilu.

Kaj Andersson, Paula Sirén

- 9.7. Den blåa sommaren: Mikko Anttila, vibrafoni. Oskari Siirtola, basso.

Kaj Andersson, Paula Sirén

- 16.7. Sommarens toner på kantele: Pihla Lindroos & Sanni Koskela, kantele. Kaj Andersson, Paula Sirén

- 23.7. Sommarfantasi: Katri Laakso, klarinetti. Heli Antikainen, piano.

Antero Eskolin, Paula Sirén

Vapaa pääsy

Kesäillan musiikkituokiot

torstaisin klo 19 Viinikan kirkko

- 6.7. Satakielen laulaessa: Aleksandra Loktionova, Anna Liachova, Anna-Maria Stadnyk ja Yelizaveta Havdzyńska, laulu, Sami Sippola, saksofoni ja Maria Tuokko, piano.

- 13.7. Oi katsohan lintua oksalla puun: Emilia, Juuso ja Stiina Leinonen laulu, viulu, sello & piano. Kolehti Yhteisvastuulle.

- 20.7. Kesälinnut taivaan alla: Riikka Heikkinen

- 27.7. Ruislunnunlaulu: Venla Sivula, sello, Martti Syrjäniemi, säestys ja laulu

Vapaa pääsy

Hanna-Maarit Kohtamäen elämässä tanssi ja musiikki ovat aina kulkeneet käsi kädessä, ja hän toimii nyt kanttorina Kemiönsaaren seurakunnassa. Hän ja huilutaiteilija Pia Vilermo esiintyvät "kelttiläisessä kesäillassa" Viinikan kirkossa 2. heinäkuuta.

Kuva: Aino Herranen

Suomen Mieskuoroliiton edustuskuoro Liiton Miehet esiintyy Kuula ja kumppanit -konsertissa perjantaina 30. kesäkuuta kello 19 Tuomiokirkossa. Kuoroa johtaa Paavo Hyökki. Vapaa pääsy, käsiohjelma 20/15 €

Aino Peltomaa soittaa keskiajan harppua ja perkussioita ja laulaa Finlaysonin kirkossa.

Kuva: Aarni Peltomaa

Keskiajan rakkausrunot tulevat kirkkoon

Finlaysonin kirkossa kuullaan pian harvinaista ja tunteikasta herkkua, keskiaikaista trubaduurirunoutta Iberian niemimaalta.

Amor Céu -trion myöhäisillan konsertissa näkökulma on enimmäkseen naisten, ja ikävän kohteena usein kaukana oleva rakas. Paljon ollaan merenkin äärellä.

Tampereen Säveln konsertissa **Aino Peltomaa** soittaa keskiajan harppua ja perkussioita ja laulaa. Eira Karlsonilla on trubaduuriin suosikkisoitin, suoliekilinen fiideli. Corina Martin instrumentit ovat nokkahuilu, putkiurku eli organetto ja heleä-ääninen cembalon edeltäjä clavisimbalum.

– On inspiroivaa tehdä vanhaa musiikkia. Keskiaika on runsas ja rikas musiikillinen aarreaitta, sanoo konserttiohjelman rakentanut Aino Peltomaa.

Laulut ovat kolmesta runokokoelmasta, joissa yhteensä on tuhatkunta cantigaa. Se on useimmiten yksiaäninen ja joko hengellinen tai maallinen laulu.

Kokoelmat ovat 1200–1300-luvuilta, Espanjan Galiciasta ja Portugalista: niistä noin sata vuotta sitten löydetty *Ystävän laulut* eli *Cantigas d'amigo* on suurin keskiajalta säilynyt kokoelma rakkausrunoja. Sävelmiä niihin tosin on löytynyt vain muutama.

Libre Vermell de Montserratin, punaisen kirjan tekstit ovat liturgisia; kieli latinaa, katalaania ja oksitaania, ja sävelmiä kymmenen.

– Ne kirjoitettiin runsaille pyhiinvaeltajajoukoille, jotta maallisten renkutusten sijaan laulettaisiin ylevämpiä hengellisiä sävelmiä, Peltomaa toteaa.

– *Cantigas de Santa Marian* sävelmiä on säilynyt runsaasti, hän mainitsee.

Sulokas Maria

Yhteistä konsertin musiikille ja teksteille on maallisen ja hengellisen sekoittuminen. Moniäänisessä laulussa *Plus bele que flor* (toim. suom. kukkaa kauniimpi) sävellyksen pohjan, cantus firmuksen muodostaa gregoriaaninen hymni *Flos filius*.

– Sen ympärillä polveilevat melodiat ja tekstit kuvailevat tyypillisen rakkausrunon tapaan rakastettua, ja hänen kauneuttaan ja hehkeyttään. Lopussa käy ilmi, että ihailtu on Neitsyt Maria, Peltomaa paljastaa.

Maria-lauluissa painopisteenä on Neitsyt Marian ihmetekojen ylistäminen. Häntä myös verrataan Eevaan, ja nähdään inhimillisenäkin.

– Uskon, että rakkaus on tunne, joka ei ole muuttunut yhtään. On kiehtovaa, miten keskiajan Mariaa kuvaillaan verrattuna kristinuskon kirjoituksiin Mariasta.

Runoista on löytynyt äitien ja sisarten

välisiä vuorovaikutusta.

– Siinä tunteissa sitten vellotaan, mikä se milloin onkaan, Peltomaa naurahtaa.

Sävelmät noudattavat keskiajalle ominaisia kaavoja. Andalusalaisen musiikin piirteitä on.

– Maria-laulut ovat yksiaänisiä, kauniita ja yksinkertaisia. Meidän tehtävämme muusikkoina on ollut luoda siihen maailma. Se on vapaata tekemistä, Aino Peltomaa kuvailee prosessia.

Elisa af Hällström

Amor Céu: *Oi siskoni, tule kanssani meren rantaan* 16.6. kello 22 Finlaysonin kirkossa

Viisipäiväinen laulufestivaali Tampereen Sävel ja ilmaiskonserttisarja Kuule Sävel! tuovat kaupunkiin kymmeniä kuoroja ja lauluyhtyeitä. Lisätietoja: tamperevocal.fi

Kesä–heinäkuun ekovinkki:

Tukahduta tai tohota

Yksi keino poistaa rikkaruohoja on tukahduttaminen. Peitä maa vuodeksi tai kahdeksi paksulla sanomalehtikerroksella, jonka voi myöhemmin peittää kuorikatteella.

Liekittäminen eli tohottaminen tehoaa parhaiten nuoriin rikkakasveihin. Puun vesoja tai monivuotisia kasveja joutuu liekittämään toistuvasti. Tehokkain konsti on vaihtaa maa kokonaan 20–30 senttimetrin syvyydeltä. Etikalla ja kuumalla vedellä käsittelyä voi myös kokeilla. Pysy sitkeänä ja kitke.

Jos haluat eroon sammaleesta, kalkitse tai levitä tuhkaa, kylvä varjonurmikkoseosta ja tōki maata talikolla. Ilmavuutta voi parantaa ohuella kerroksella kompostimul-taa. Puutarhassa muokkaa maa ja lisää siihen kompostia ja karkeahkoa hiekkaa.

Kuva: Asta Kettunen

Asta Kettunen

Lisää: siltalehti.fi/ekovinkki